

МИНИСТЕРСТВО НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ И БЛАГОУСТРОЙСТВОТО
ГЛАВНА ДИРЕКЦИЯ „ПРОГРАМИРАНЕ НА РЕГИОНАЛНОТО РАЗВИТИЕ”

ИЗИСКВАНИЯ ЗА КАНДИДАТСТВАНЕ

*по покана за представяне на проектни предложения чрез
процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова
помощ*

Приоритетна ос 5: "Техническа помощ"

**Операция 5.3: „Изграждане на капацитет на бенефициентите на
ОПРР”**

**Схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ:
BG161PO001/5-03/2013 "Подкрепа за интегрирани
планове за градско възстановяване и развитие II"**

**Краен срок за представяне на проектни предложения:
30 април 2013 г.**

Бюджетна линия: BG161PO001/5-03/2013

Код по приоритетна тема:	85
Код по форма на финансиране:	01
Код по териториална спецификация:	01
Код по местонахождение:	BG

Януари, 2012 г.

СЪДЪРЖАНИЕ:

СЪДЪРЖАНИЕ:	2
1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ"	9
1.1. Въведение	9
1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	10
1.3. Приоритетна ос 5 „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“	10
1.4. Схема за безвъзмездна финансова помощ BG161PO001/5-03/2012 “Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II”	12
2. ЦЕЛ НА НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	13
2.1. Процедура за изпълнение на схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	16
3. ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ	17
4. Правила за допустимост по настоящата схема	18
4.1. Допустимост на кандидата	18
4.2. Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	19
4.2.1. Продължителност	19
4.2.2. Териториален обхват	19
4.2.3. Допустими дейности за финансиране по настоящата схема	21
4.2.3.1. Допустими дейности за финансиране по настоящата схема за конкретните бенефициенти по Компонент 1 (общини на градовете от ниво 3 съгласно НКПР 2013-2025)	21
4.2.3.2. Допустими дейности за финансиране по настоящата схема за конкретните бенефициенти по Компонент 2 (общини на градовете от ниво 4 съгласно НКПР 2013-2025)	23
4.2.4. Недопустими дейности за финансиране по настоящата схема	24
4.2.5. Брой предложения на кандидата за получаване на безвъзмездна финансова помощ	24
4.3. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема	25
5. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА НА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	28
5.1. Списък на документите за кандидатстване по настоящата схема	28
5.2. Къде и как се кандидатства	30
5.3. Подаване на проектното предложение	31
5.4. Краен срок за кандидатстване	31
5.5. Допълнителна информация	32
6. ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ	32

7. СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ И ОБЩИ ПРАВИЛА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ	36
7.1. Уведомяване относно решението на Договарящия орган	36
7.2. Сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	36
7.3. Общи правила при изпълнението на проекти по договори за безвъзмездна финансова помощ	36
7.3.1. Специални условия, приложими при изпълнението на проектите	36
7.3.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ	37
7.3.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта	37
7.3.4. Промени в договора и бюджета	38
7.3.5. Плащания	38
7.3.6. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати	39
7.3.7. Отчитане на проектите	39
7.3.8. Публичност	40
8. Процедура по изготвяне и одобряване на ипгвр	40
8.1. Оценка на зоните за въздействие (приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 1)	40
8.1.1. Срок за представяне на определените зони за въздействие	40
8.1.2. Критерии за оценка на зоните за въздействие	41
8.1.3. Списък на представяните документи, обосноваващи избор на зона/и	43
8.2 Оценка на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие	43
8.2.1 Срок за представяне на проект на Интегриран план за градско възстановяване и развитие	43
8.2.2 Критерии за оценка на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие	44
8.2.3 Списък на представяните документи в УО на ОПРР за оценка на ИПГВР:	45
9. Списък на приложенията	46

Речник на термините

Безвъзмездна финансова помощ	Без да противоречи на чл. 108 от Регламент (ЕО, Евратом) No1605/2002г., това са средства, предоставени от ОП "Регионално развитие", включително съответното национално съфинансиране, с цел изпълнението на одобрен проект, насочен към постигане на определени резултати.
Бенефициент на безвъзмездна финансова помощ	Лицата, посочени в чл. 2, ал. 4 от Регламент (ЕО) No 1083/2006г. - публичен или частен стопански субект, организация или предприятие, който отговаря за започването или за започването и изпълнението на операциите. В рамките на схемите за помощ по член 87 от Договора за създаване на Европейската общност бенефициентите са публични или частни предприятия, които изпълняват отделен проект и получават публична помощ.
Градска система	взаимосвързани елементи на определена жизнена дейност, която се осъществява в градското пространство, респ. регион.
Зона за въздействие	обособена градска територия, която се характеризира с определено основно функционално предназначение, със сходни характеристики и състояние на физическата среда, социална и етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове. Допуска се определяне на зони за въздействие със смесено функционално предназначение, които съдържат публични функции с висока обществена значимост.
Критерии за избор на зони за въздействие	група признаци за проверка на съответствието, на определените с широко гражданско участие зони за въздействие, с анализирани и установени нужди за устойчивото и интегрирано развитие на града.
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие е план за икономическо и социално развитие или възстановяване на населено място - град или част от него, разработен за прилагането на оперативна програма "Регионално развитие", както и на други оперативни програми, финансиращи проекти в градовете
Възстановим данък добавена стойност	Сумата на платения данък върху добавената стойност, която регистрираното по реда на Закона за данък върху добавената стойност лице има право да приспадне от задълженията си по Закона за данък върху добавената стойност, включително когато, като е имало това право, не го е упражнило по реда на закона.
Договарящ орган	Орган, който провежда процедури за набиране и оценка на проектни предложения и сключва договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.
Допустими разходи	Разходите, които могат да бъдат приети като разрешени по един проект по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Заповед за предоставяне на безвъзмездна	Заповед, издадена от Министъра на регионалното развитие и благоустройството, за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.

финансова помощ	
Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ	Договор, сключен между Ръководителя на Договарящия орган и бенефициент, за предоставяне и разходване на безвъзмездна финансова помощ с цел изпълнение на одобрен проект.
Компонент	Една от възможните сфери на действие на схемата за безвъзмездна финансова помощ, отговаряща на Операция по приоритетна ос 5 „Техническа помощ” на Оперативна програма „Регионално развитие”.
Конкретен бенефициент	Организация, институция, административна или друга подобна структура, индивидуално посочена в оперативната програма или в документ, одобрен от комитета ѝ за наблюдение като единствен субект, който може да изготви проектно предложение и да получи безвъзмездна помощ за определена дейност, или която е определена със закон или с подзаконов нормативен акт като правоприемник на такава структура, отговорна за изпълнението на конкретна дейност, и е допустим бенефициент по оперативната програма.
Критерии за допустимост на кандидатите	Критерии относно кандидатите, които могат да бъдат бенефициенти по конкретната безвъзмездна финансова помощ.
Критерии за допустимост на проектните дейности	Изисквания, които се отнасят до видовете дейности, предвидени за изпълнение в рамките на проектните предложения, които отговарят на приоритетите и целите на конкретната безвъзмездна финансова помощ, както и на правилата и законодателството в областта на държавните помощи.
Критерии за оценка на проектните предложения	Критерии, изготвени и одобрени от Управляващия орган, съобразени с критериите за подбор на проекти на ниво операции, одобрени от Комитета за наблюдение по съответната оперативна програма, създаден с Постановление № 182 на Министерския съвет от 2006 г. за създаване на Комитети за наблюдение на Националната стратегическа референтна рамка и Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, в съответствие с които се извършват оценката и изборът на проекти, които да бъдат съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз.
Недопустими разходи	Разходи, които не могат да бъдат приети като разрешени по проект и не могат да бъдат включени в искане за плащане по смисъла на ПМС № 62 от 21.03.2007 г. и ПМС № 245 от 09.10.2007 г.
Нередност	Всяко нарушение на разпоредба на общностното и/или националното законодателства, произтичащо от действие или бездействие на стопански субект, което има или би имало като последица нанасянето на вреда на общия бюджет на Европейския съюз и/или националния бюджет, като отчете неоправдан разход.
Програма за	формално документно изложение на фазите и/или етапите по

реализация (бизнес план)	планирането, финансирането и управлението на програмите, подпрограмите, проектите и подпроектите (отделните подобекти или етапи на изпълнение), включени в рамките на ИПГВР.
Публично-частно партньорство	взаимноизгодно сътрудничество между частния и публичния (общински и държавен) сектор, създадено с цел изпълнението на проект, който традиционно се изпълнява от публичния сектор. ИПГВР използва различни форми на публично-частно партньорство – рамкови споразумения, обществени поръчки, концесии, договори за управление, отдаване под наем, лизинг и др.
Одитиращ орган	Структурата, която е функционално независима от Управляващия орган и Сертифициращия орган и е отговорна за проверката на ефективното функциониране на системите за управление и контрол.
Оперативна програма	Документ, представен от държава-членка и одобрен от Комисията, който определя стратегия за развитие съгласно набор от приоритети, които следва да се осъществят с помощта на Структурните фондове и Кохезионния фонд.
Операция	Проект или група от проекти, избрани от Управляващия орган на съответната Оперативна програма или от друго звено под негова отговорност, съгласно критерии, определени от Комитета за наблюдение, и изпълняван/и от един или повече бенефициенти, с оглед постигане целите на Приоритетната ос, в рамките на което се изпълнява/т.
Оценка на административното съответствие	Етап от оценката на проектното предложение, при който се извършва проверка относно формалното представяне на проектното предложение.
Оценка на допустимостта	Етап от оценката на проектното предложение, при който оценяването се извършва чрез прилагане на критериите за допустимост на кандидатите и проектните дейности.
Приоритетна ос	Набор от специфични цели в рамките на една оперативна програма, към които е насочено изпълнението на конкретни мерки.
Проект	Съвкупност от взаимосвързани и взаимодопълващи се дейности с предварително определена цел/и, необходими ресурси и времева рамка за изпълнение, водещи до постигането на конкретни количествено-измерими резултати.
Проекти, генериращи приходи	Всяка дейност, която включва инвестиция в инфраструктура, чието използване подлежи на такси, заплащани директно от ползвателите или всяка дейност, която включва продажбата или отдаването под наем на земя или сгради или всяко друго предоставяне на услуги срещу заплащане (чл. 55 от Регламент 1083/11.07.2006г).
Ръководител на договарящия орган	Ръководителят на администрацията, в рамките на чиято структура се намира договарящият орган или упълномощено от него длъжностно лице.
Сертифициращ	Структурата, отговорна за сертифициране на разходите по всяка оперативна програма и за подготвяне и изпращане на ЕК

орган	на сертифицирана декларация за разходите и искане за плащане по всяка оперативна програма.
Схема за безвъзмездна финансова помощ	Това е общоприетото название на безвъзмездна финансова помощ по оперативна програма. В настоящите изисквания безвъзмездна финансова помощ и схема за безвъзмездна финансова помощ се използват като синоними.
Управляващ орган	Структурата, определена да осъществява функцията по управление на оперативната програма и отговорна за нейното ефективно, ефикасно и законосъобразно изпълнение.

Списък на съкращенията:

ГД "ПРР"	Главна дирекция "Програмиране на регионалното развитие" в Министерство на регионалното развитие и благоустройството
ЕК	Европейска комисия
ЕО	Европейска общност
ЕС	Европейски съюз
ЕСФ	Европейският социален фонд
ЕФРР	Европейски фонд за регионално развитие
ЗОП	Закон за обществените поръчки
МРРБ	Министерство на регионалното развитие и благоустройството
НСРР	Национална стратегическа референтна рамка
ОЛАФ	Европейска служба за борба с измамите.
ОПРР	Оперативна програма "Регионално развитие"
ПМС	Постановление на Министерски съвет
СФ	Структурни фондове
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЕО	Екологична оценка съгласно Закона за опазване на околната среда
ОС	Оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони съгласно Закона за биологичното разнообразие
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие на Република България до 2025 г.

1. ОПЕРАТИВНА ПРОГРАМА "РЕГИОНАЛНО РАЗВИТИЕ"

1.1. Въведение

Оперативната програма „Регионално развитие“ 2007-2013 (ОПРР) представлява единна оперативна програма за всичките шест района в България, които са избираеми за финансиране по цел „Сближаване“ на политиката за сближаване на ЕС. ОПРР е разработена в съответствие с целите на Европейския съюз, определени в Стратегическите насоки за сближаване на Общността за периода 2007-2013 година. Също така, ОПРР е в съответствие с Националната стратегическа референтна рамка на Република България и с Националната програма за реформи. В този по-широк контекст всички действия, предвидени в рамките на ОПРР, ще включват приоритетите на Общността, които подкрепят устойчивото развитие чрез укрепване на растежа, конкурентоспособността и заетостта, социалното включване, както и опазване качеството на околната среда.

Оперативна програма „Регионално развитие“ за периода 2007-2013 г. трябва да изпълни следните средносрочни цели:

Обща цел на програмата

- Подобряване качеството на живот и работната среда с по-добър достъп до основните услуги и нови възможности за повишена регионална конкурентоспособност и устойчиво развитие.

Специфични цели на програмата

- Изграждане на устойчиви и динамични градски центрове, свързани с техните по-слабо урбанизирани периферни територии, като по този начин се увеличат възможностите за просперитет и развитие.
- Осигуряване на по-добър достъп до пътища, ИКТ и енергийни мрежи за изостаналите райони.
- Повишаване на регионалния туристически потенциал за развитие и маркетинг на устойчиви, диверсифицирани, специфични за региона туристически продукти с по-висока добавена стойност.
- Мобилизиране на регионалните и местни технически и институционални възможности и ресурси за осъществяване на политики за регионално развитие.

ОП „Регионално развитие“ поставя стратегически акцент върху ограничен брой въпроси в отговор на потребността от изпълнение на целите на ЕС за постигане на растеж и трудова заетост в светлината на подновената Лисабонска стратегия, чрез използване на инструментите на политиката за сближаване и Стратегическите насоки на Общността за сближаване 2007-2013. Акцентът се поставя върху избрана комбинация от няколко стратегически области, попадащи главно в обхвата на първите основни насоки.

- **Стратегията на ОПРР е да се повиши конкурентоспособността и привлекателността на регионите и общините и да се намалят различията между и особено в рамките на шестте района за планиране на ниво NUTS II посредством подобряване на индустриалната, жилищната, социалната, екологичната и културна среда на градските райони и достъпността на селските райони по отношение на пътните, информационните и комуникационни, както и енергийните мрежи.**

Стратегията ще бъде изпълнена посредством пет приоритетни оси, както следва:

- Приоритетна ос 1: Устойчиво и интегрирано градско развитие;
- Приоритетна ос 2: Регионална и местна достъпност;
- Приоритетна ос 3: Устойчиво развитие на туризма ;
- Приоритетна ос 4: Местно развитие и сътрудничество;
- Приоритетна ос 5: Техническа помощ;

1.2. Институционална рамка за прилагане на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Управляващ орган на ОПРР е Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие“ в Министерство на регионалното развитие и благоустройството. Управляващият орган носи отговорност за управлението на ОПРР, съгласно Регламент (ЕО) № 1083/2006г.

Договарящ орган на ОПРР - Управляващият орган е и Договарящ орган, по смисъла на ПМС №121/2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, и по Програма ФАР на Европейския съюз;

Отдел „Изпълнение на програмните приоритети“ - изготвя Индикативен годишен работен план за предвидените дейности по приоритетна ос „Техническа помощ“, приема и регистрира проектите предложения, и администрира процесът на оценка.

Комитет за наблюдение на ОПРР одобрява критериите за избор на операции по ОПРР, осъществява наблюдение, одобрява корективни мерки и изпълнява и други функции, произтичащи от Регламент (ЕО) 1083/2006г. и ПМС №182 / 21.07.2006 г.

Сертифициращ орган е Дирекция "Национален фонд" в Министерство на финансите. Съгласно чл. 61 от Регламент (ЕО) №1083/ 2006г., Сертифициращият орган е отговорен за сертифициране на разходите, извършени от бенефициентите.

Одитен орган е Изпълнителна агенция „Одит на средствата от ЕС“ към Министъра на финансите. Съгласно чл. 62 от Регламент (ЕС) № 1083/2006 г., Одитният орган е отговорен за извършване на одити за проверка на ефективното функциониране на системата за управление и контрол на оперативната програма.

Централно координационно звено е структурата, която координира и следи изпълнението на целите на НСРР в процеса на усвояване на средствата от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС в страната. Функциите на структурата се изпълняват от дирекции „Програмиране на средствата от ЕС“, дирекция „Мониторинг на средствата от ЕС“ и „Информация и системи за управление на средствата от ЕС“ в Министерския съвет.

1.3. Приоритетна ос 5 „ТЕХНИЧЕСКА ПОМОЩ“

Ефективното управление и изпълнение на ОПРР изисква особено внимание по отношение на мерките за техническа помощ, за да се отговори на основните потребности от подкрепа при координирането на програмата и да се укрепи капацитетът на административните структури, участващи в изпълнението на програмата, както се посочва в чл. 46 на Общия регламент.

Целта на приоритетна ос "Техническа помощ" е да се осигури безпрепятствено изпълнение, наблюдение, оценка, публичност и контрол на програмата, осигурявайки по този начин високо ниво на усвояване на фондовете от ЕС. Поради обхвата и броя

на потенциалните бенефициенти мерките за публичност и информираност са от особено значение.

За първи път българските административни структури трябва да се изправят пред предизвикателството, свързано с управлението на съфинансирани по линия на Структурните фондове (СФ) проекти, независимо от това, че съществува значителен опит по проекти финансирани от предприежинителните инструменти. Като цяло управлението на една оперативна програма и на отделни проекти (или на интегрирани проекти) предполага прилагането и изпълнението на дейности, включващи такива от изготвянето на неофициални доклади до подготовката на официални документи.

Ще се подкрепя обучението на служителите на всички организации, които участват в процеса, на всички териториални нива и във всички етапи - програмиране, управление, наблюдение, контрол и изпълнение на ОПРР, генериране на проекти и поддържане на набор от проектни предложения, повишаване на информираността, укрепване на капацитета на потенциалните бенефициенти, разпространение на информация, знания и умения в цялата страна.

Съгласно Чл. 69 от Регламент (ЕО) 1083/2006 и раздел 1 от Регламент (ЕО) 1828/2006, Управляващият орган отговаря за осигуряването на информация и публичност по Оперативна програма "Регионално развитие". Тези дейностите трябва да осигурят широка публичност на ОПРР, подчертаваща финансовия принос на Европейския фонд за регионално развитие и да предоставят на потенциалните бенефициенти на помощта (т.е. общините, НПО и др.) подробна информация за административните процедури, които следва да се спазват за получаване на финансиране по ОПРР, включително описание на процедурите за кандидатстване и оценка на проектите, критериите за оценка и подбор, отговорните лица на национално, регионално и местно равнище, които могат да предоставят повече информация.

Дейностите по информация и публичност, обаче, сами по себе си не са достатъчни за подпомагане на потенциалните бенефициенти в подготовката на качествени проектни предложения и тяхното правилно изпълнение. Чрез използване на техническата помощ, ще се подкрепят дейности, адресиращи трудностите, изпитвани от бенефициентите при приоритизиране на потребностите им, идентифицирането на проектни идеи, подготовката на проекти, обосновката и пълното окомплектоване на проектите. Важен проблем, към който също ще се насочи вниманието, е засилване на капацитета на административните структури – конкретни бенефициенти по ОПРР, пряко отговорни за процесите на подготовка, управление и изпълнение на Средносрочни рамкови инвестиционни програми и проектни фишове/проектни предложения по ОПРР.

По отношение на конкретното си съдържание техническата помощ предвижда различни видове услуги и дейности, насочени към осигуряването на висока ефективност на процесите на планиране и управление на съфинансираните проекти чрез иновационни или традиционни инструменти и методи. Приоритетната ос ще бъде насочена и към дейности, свързани с непрекъснато отчитане на напредъка по управлението и изпълнението на ОПРР, извършването на различни видове проучвания, анализи, доклади, улесняващи изпълнението и оценяващи въздействието на предвидените мерки по ОПРР, и целящи ефикасно и ефективно усвояване на средствата по ЕФРР.

По Приоритетна Ос 5 се подкрепят следните Операции:

Операция 5.1. Програмиране, управление, мониторинг, оценка и контрол

Операция 5.2. Комуникация, информация и публичност

Операция 5.3. Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР

1.4. СХЕМА ЗА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ BG161PO001/5-03/2012 “ПОДКРЕПА ЗА ИНТЕГРИРАНИ ПЛАНОВЕ ЗА ГРАДСКО ВЪЗСТАНОВЯВАНЕ И РАЗВИТИЕ II”

В стратегията „Европа 2020“ се предлагат три взаимно утвърждаващи се приоритета за интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж. Устойчивото развитие на градовете може да допринесе значително за осъществяването на тези цели. Градовете могат да допринесат за приобщаващия растеж и по-специално в борбата срещу социалната поляризация и бедността, в решаването на проблемите, произтичащи от застаряването на населението и климатичните промени. В дългосрочен план, градовете не биха могли да изпълняват своята роля на двигатели на социалния напредък и икономическия растеж, ако не успеем да запазим социалното равновесие вътре в тях и помежду им, да гарантираме културното им многообразие и да създадем висококачествена градска среда, архитектура и дизайн.

УО на ОПРР е в процес на подготовка на оперативна програма за следващия програмен период. Основен приоритет в ОПРР 2014 -2020 г. ще бъде устойчивото и интегрирано градско развитие. Устойчивото и интегрирано градско развитие е идентифицирано като фактор за устойчив икономически растеж в Националната програма за реформи 2011-2015 г. (основен документ, отчитащ макроикономическото развитие на България и постигане целите на Стратегия Европа 2020 г.) Устойчивото и интегрирано градско развитие е идентифицирано като важна част от ключов приоритет 3 „Постигане на устойчиво, интегрирано регионално развитие и използване на местния потенциал“ и във втория основен документ за развитие на България до 2020 г.: Националната програма за развитие „България 2020“.

Настоящата схема ще подкрепя изготвянето на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, съобразени със социалното и функционално разнообразие, с оглед разрешаване на многобройните икономически, екологични и социални проблеми, засягащи градските райони (Регламент на Комисията № 1080/2006, чл. 8).

1.5. НАЦИОНАЛНА КОНЦЕПЦИЯ ЗА ПРОСТРАНСТВЕНО РАЗВИТИЕ

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025 г. е един от документите за стратегическо планиране на пространственото развитие, съгласно чл.7а, ал.2 от Закона за регионалното развитие. Концепцията е разработена на основание чл.2, ал 1 от закона, който предвижда държавната политика за регионално развитие да се изпълнява в съответствие със стратегиите за пространствено развитие на национално, регионално, областно и общинско ниво, определени с концепциите и схемите за съответното териториално ниво. Съгласно чл. 2а, ал.1 от закона, концепциите и схемите за пространствено развитие определят целите на държавната политика за устройството на територията за определен период от време за съответното териториално ниво.

Моделът “умерен полицентризм” е избраният от НКПР модел на урбанистично развитие за перспективния срок. Моделът ще се реализира при осъществяване развитие в условията на умерено намалени темпове на демографското свиване и успешно провеждана регионална политика, съпроводена с преодоляване на икономическите затруднения и лек икономически подем, умерено развитие на новите технологии и иновациите, разширяване и усъвършенстване на техническата инфраструктура. Моделът е междинен - между силно изразено моноцентрично и силно изразено полицентрично развитие. На база на този модел НКПР задава следните определящи принципи за избор на градовете за подкрепа по ОПРР 2014-2020:

- Подкрепа на всички градове от 1, 2 и 3 ниво според модел „Умерен полицентризм“ от НКПР (35 на брой съгласно Приложение 2). При тяхното определяне са взети предвид и европейски класификации, основно разработките по ESPON.

- Подкрепа на градове от 4-то ниво, които отговарят на няколко допълнителни критерия:
 1. Да бъде разположен на основна или второстепенна ос на развитие;
 2. Да бъде разположен в периферна територия (крайгранична или вътрешна), за да осъществява връзки със съседни територии, в т.ч. и извън страната;
 3. Да играе роля на обслужващ център за повече от една община;
 4. По възможност във всяка област освен областният център, да има поне още един подкрепен град
 - При избора на градове за подкрепа от 4-то ниво се вземат в предвид и национални класификации, основно категоризацията на АТ и ТЕ (градове от 2 и 3 категория) и класификацията по нива на НКПР в частта ѝ предвиждания за бъдещи периоди, а именно:
5. Включен в предвижданията и тенденция към преминаване към по-високо ниво
 6. Категория 2 или 3 от категоризацията на ЕКАТТЕ

2. ЦЕЛ НА НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Основна цел

- Изработване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, насочени към устойчиво и трайно преодоляване на високата концентрация на икономически, природни и социални проблеми в 31 града от Ниво 3 и Ниво 4, съгласно одобрената НКПР и посочени като конкретни бенефициенти в настоящите Изисквания за кандидатстване.

Конкретни цели:

- Да се разработят интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, които да подпомогнат осъществяването на дългосрочна визия за развитието на града, чрез реализация на проекти в градски територии и/или подсистеми в неудовлетворително състояние, с негативни тенденции в развитието и/или с нереализиран потенциал, с привличане и координирано управление на разнородни инвестиции и подпомогнати от структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.
- Да се постигне синергия между действащи или в процес на подготовка и/или актуализация стратегически планови документи за интегрирано устойчиво регионално и местно развитие, секторни политики, програмни документи и устройствени схеми в рамките на градовете.
- Да се определят зони за въздействие, в рамките на 3-те града от Ниво 3, включващи система от взаимосвързани дейности, които целят трайно подобрене на икономическото, материалното, социалното и екологичното положение на градската зона и града като цяло (приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 1).

Основен резултат от схемата ще бъде изработването на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за 31 града от Ниво 3 и Ниво 4, съгласно одобрената НКПР.

Конкретни бенефициенти по схемата ще бъдат 31 общини, които не бяха включени като бенефициенти по схема BG161PO001/1.4-07/2010: „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие”, реализирана в рамките на операция 1.4 „Подобряване на физическата среда и превенция на риска” по Приоритетна ос 1 «Устойчиво и интегрирано градско развитие».

Важно!

Съответствието с Интегриран план за градско възстановяване и развитие ще бъде задължително условие за финансиране на проекти за устойчиво градско развитие по линия на Структурните и Кохезионния фондове на ЕС за периода 2014-2020 г.

ИПГВР представлява съвкупност от свързани във времето и пространството проекти, действия и инвестиционни намерения, които се прилагат в рамките на градовете. Той интегрира политики и обединява разнородни участници за тяхното съвместно провеждане, като допринася за реализация на визията и стратегията за развитие на града, респективно конкретни приоритети на развитието, определени в действащи. стратегически документи.

ИПГВР цели трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на дадена градска територия, чрез интеграция на всички дейности в плана по такъв начин, че взаимовръзката между отделните елементи да има такава синергия, че цялостното въздействие на плана да превишава сбора от въздействието на отделните му съставни части, ако те бъдат осъществени поотделно.

Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие се разработват в контекста на Лайпцигската харта за устойчиви европейски градове и Декларацията от Толедо, от неформалната среща на министрите, отговарящи за градско развитие.

Времевия хоризонт за изпълнение на Интегрираните планове за градско възстановяване е до 2020 г.

Основни изисквания към ИПГВР са следните:

- ИПГВР трябва да бъде съобразен с принципите на устойчивото развитие на градовете и на агломерационните ареали и да допринася за прилагането на тези принципи в обхвата на градските територии.
- ИПГВР трябва да спазва принципа за пространствено развитие, съчетаващ социално-икономическото и инфраструктурното развитие на градовете и урбанизирани им зони с актуалното устройствено планиране на същите.
- ИПГВР трябва да осигури приемственост и доразвитие в посока реализация на другите стратегически и планови документи на регионалното развитие и на териториалното устройство.
- ИПГВР трябва да бъде реалистичен, съобразно финансовия и административен капацитети на съответната община.
- ИПГВР трябва да постигне максимална концентрация на ресурсите и синергичен ефект.
- ИПГВР следва да се разработва с най-широко гражданско участие, което да обхваща както населението в неговата цялост по въпросите от общоградско значение, така и на специфични групи, носители на групови интереси по териториален, етнически, възрастов или друг признак, а също така и представителните структури на бизнеса.
- ИПГВР трябва да осигури обвързаност и ефект върху хоризонталните въпроси - устойчиво развитие, равни възможности и недискриминация, опазване и въздействие на околната среда, иновации и правене на политики.
- ИПГВР трябва да бъде разработен и прилаган в условията на прозрачност и партньорство между местните и регионалните власти, неправителствения сектор, частните инвеститори, както и във взаимодействие с Управляващия орган на ОПРР.

- ИПГВР трябва да бъде съобразен и, при възможност, да допринася за развитието на регионалните връзки на града – в обхвата на агломерационния ареал и в по-широк териториален обхват, като осигурява условия за партньорство между отделни общини по дейности, които са от общ интерес.
- ИПГВР трябва да бъде съпроводен от преценка за необходимостта от екологична оценка (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно ЗООС, ЗБР и подзаконовите нормативни актове.

Важно! Приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 1 – градове от ниво 3:

В зависимост от административния капацитет и потенциала за развитие на съответния град от ниво 3, ИПГВР могат да включат **до три зони за въздействие**, в смисъла на обособена градска територия с определено основно функционално предназначение, със сходни характеристики и състояние на физическата среда, социална и етническа структура на населението и характер и структура на основните фондове. Допуска се определяне на зони за въздействие със смесено функционално предназначение, които съдържат публични функции с висока обществена значимост. Зоните за въздействие са обединени в три групи от следните типове:

- Зона с преобладаващ социален характер е градска територия с преобладаващи жилищни функции. Признакът за интегрираност на тези зони е обхващане на проблемите на обитаването (функция обитаване), отчитайки комплексното състояние на жилищната среда – степента на изграденост и състоянието на техническа и социална инфраструктура (функция обслужване), качествата на жизнената среда.

- Зони с потенциал за икономическо развитие са градски територии с преобладаващо предназначение за производствени и други бизнес дейности с функционални, средови характеристики и състояние на техническата инфраструктура, които не удовлетворяват инвестиционното търсене за развитие на съществуващите и на нови икономически дейности, както и свободни територии с такова предназначение, определено с устройствените планове.

- Зони на публични функции с висока обществена значимост могат да бъдат – централна градска част, централни пешеходни зони и други зони с налична или възможна концентрация на функции с публичен характер с висока обществена значимост, зони с преобладаващ брой сгради с административни и обществени функции, както и наличие на сгради – недвижими културни ценности. Признакът за интегрираност при този вид зони е обхващането на широк набор от проблеми, свързани с физическите и експлоатационни характеристики на публична среда, и тяхното отстраняване (инженерни мрежи, благоустрояване, озеленяване, обзавеждане, както и създаване условия за изграждане на други обекти, финансирани от други източници, но част от комплексната интервенция), ефектът от което ще засяга цялата или значителни части от градското население по отношение качеството на живот, екологическите и естетическите качества на жизнената среда, привлекателността на града и условията за стимулиране на икономическия растеж.

Всеки един Интегриран план за градско възстановяване и развитие за градовете от Ниво 3 трябва да съдържа задължително поне **една Зона с преобладаващ социален характер**.

Общата площ на определените зони за въздействие не трябва да надвишава 60% от общата площ на градовете в строителните им граници.

Важно! Приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 2 – градове от ниво 4:

ИПГВР за градовете от Ниво 4 се разработват за целия град в рамките на строителните му граници, определени от действащи устройствени планове (съгласно т. 1.3.2 и т.1.3.4 от Методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР за градовете от ниво 4).

Предложените проекти трябва да:

- Допринасят за устойчивото и интегрирано развитие на градовете от Ниво 3 и Ниво 4, съгласно одобрената НКПР и посочени като конкретни бенефициенти в настоящите Изисквания за кандидатстване.
- Допринасят за подобряване на качеството на живот, на жизнената и на работната среда;
- Повишават привлекателността на региона за посетителите и инвеститори;
- Допринасят за развитието на бизнеса и привличане на нови инвестиции или намаляване на социалните различия или за запазване на културната идентичност в градовете.

Индикатори, посредством които се измерва постигането на целта на настоящата схема:

Представя се на Фаза I

- Брой Разработени Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие.

Представя се на Фаза II

- Брой обособени зони за въздействие (*приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 1*);
- Население, обхванато от интегриран план за градско възстановяване и развитие;
- Площ на зоните, обхванати от интегриран план за градско възстановяване и развитие (*приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 1*);
- Площ на територията, обхваната от интегриран план за градско възстановяване и развитие (*приложимо само за конкретните бенефициенти по Компонент 2*);
- Брой проекти за градско възстановяване и развитие, включени в ИПГВР.

2.1. Процедура за изпълнение на схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

Изпълнението на настоящата схема се извършва чрез **процедура на директно предоставяне** в съответствие с ПМС №121/31.05.2007 г. за определяне на реда за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС.

Съгласно чл. 34 ал.1 от ПМС № 121/31.05.2007 г. процедура за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е тази, при която проектно предложение може да подаде само кандидат, който изрично е посочен в съответната оперативна програма като конкретен бенефициент на помощта.

Кандидатстването по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ се осъществява въз основа на проектни предложения.

Получените проектни предложения се оценяват в съответствие с критериите, описани в настоящите Изискванията за проектно предложение по приоритетна ос "Техническа помощ".

Оценката се извършва на един етап и се документира чрез попълване на контролен лист.

ВАЖНО!

Изпълнители от страна на конкретния бенефициент:

Конкретният бенефициент на безвъзмездна финансова помощ може да възложи изпълнението на дейностите по проекта на изпълнители. Изборът на Изпълнителите трябва да се осъществи съгласно Закона за обществените поръчки и съответните подзаконовни нормативни актове.

3. ОБЩ РАЗМЕР НА ФИНАНСОВИТЕ СРЕДСТВА ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ

Общият размер на средствата по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е както следва:

Бюджетна линия	Общ размер на схемата (общ размер на БФП 100%)	Размер на безвъзмездната финансова помощ към кандидата (95%)		Задължителен Финансов принос на кандидатите (5 %)
		Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Финансиране от националния бюджет (10%)	
BG161PO001/5-03/2012	7 100 000 лева	6 035 000 лева	710 000 лева	355 000 лева
	3 630 172 евро	3 085 646 евро	363 017 евро	181 509 евро

С оглед постигане целите на Лайпцигската харта за устойчиви европейски градове финансовият ресурс по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ е разпределен в два компонента.

Общият размер на средствата по отделните компоненти е както следва:

Индикативна алокация	Общ размер на схемата (общ размер на БФП 100%)	Размер на безвъзмездната финансова помощ към кандидата (95%)		Задължителен Финансов принос на кандидатите (5 %)
		Съфинансиране от ЕФРР (85%)	Финансиране от националния бюджет (10%)	

КОМПОНЕНТ 1 – Общини на градове от ниво 3, съгласно НКПР 2013-2025	1 500 000 лева 766 938 евро	1 275 000 лева 651 897 евро	150 000 лева 76 694 евро	75 000 лева 38 347 евро
КОМПОНЕНТ 2 - Общини на градове от ниво 4, съгласно НКПР 2013-2025	5 600 000 лева 2 863 235 евро	4 760 000 лева 2 433 749 евро	560 000 лева 286 323 евро	280 000 лева 143 162 евро

Договарящият орган си запазва правото да не разпредели всички налични средства по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ при недостатъчен брой качествени предложения, отговарящи на предварително зададените критерии.

Размер на безвъзмездната финансова помощ по отделните проекти към настоящата схема:

За отделните проекти, които могат да бъдат финансирани по настоящата схема, важат следните размери на безвъзмездната финансова помощ (100%):

Компонент 1:

- максимална сума на безвъзмездната финансова помощ : **500 000 лв.**

Компонент 2:

- максимална сума на безвъзмездната финансова помощ : **200 000 лв.**

ВАЖНО!

Максималният размер на проекта не може да надвишава максималния размер на БФП (100%) по съответния компонент, в рамките на които конкретните бенефициенти следва да осигурят 5% задължителен собствен финансов принос.

4. ПРАВИЛА ЗА ДОПУСТИМОСТ ПО НАСТОЯЩАТА СХЕМА

Съществуват три вида критерии за допустимост, отнасящи се до:

- **Допустимост на кандидатите**, т.е. организационните структури и административните звена, които биха могли да кандидатстват за отпускане на безвъзмездна помощ (4.1);
- **Допустимост на дейностите**, т.е. проектите, за които може да бъде отпусната безвъзмездна финансова помощ (4.2);
- **Допустимост на разходите**, които се включват при определяне размера на безвъзмездната финансова помощ (4.3).

4.1. Допустимост на кандидата

Допустими кандидати по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ са 31 общини на градове от ниво 3 и ниво 4, съгласно одобрената НКПР 2013-2025, както следва:

По Компонент 1: 3 общини на градовете от ниво 3 съгласно НКПР 2013-2025 – община Асеновград, община Горна Оряховица и община Димитровград

По Компонент 2: 28 общини на градовете от ниво 4 съгласно НКПР 2013-2025

Белоградчик	Златоград	Мездра	Попово	Севлиево
Берковица	Ивайловград	Никопол	Провадия	Троян
Ботевград	Карнобат	Нова Загора	Разлог	Тутракан
Генерал Тошево	Козлодуй	Нови пазар	Самоков	Червен бряг
Девин	Крумовград	Пещера	Сандански	
Елхово	Малко Търново	Поморие	Свиленград	

По настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ не се допуска участието на партньори.

Бенефициентите имат право да сключват договори с изпълнители за осъществяването на дейности по проекта. При избора на изпълнител Бенефициентите прилагат Закона за обществените поръчки (ЗОП) и нормативните актове по прилагането му.

Договарящият орган ще осъществява предварителен, текущ и последващ контрол за спазване от страна на Бенефициентите на процедурите за определяне на изпълнител. При представяне на искане от страна на Бенефициентите за междинно или окончателно плащане Договарящият орган ще извършва проверка на процедурите за определяне на изпълнител, с оглед признаване на разходите за съответната дейност, възложена на изпълнител.

4.2. Допустими дейности по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

4.2.1. Продължителност

Планираната продължителност на проектите **не може да надвишава 20 месеца** от датата на сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

ВАЖНО!

Кандидатът трябва да има предвид и да включи в продължителността на проекта необходимото време за:

- подготовка, съгласуване и провеждане на процедури за възлагане на обществени поръчки за услуги,
- изпълнение на заложените услуги;
- процедури за одобряване на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие, вкл. и от УО на ОПРР;
- отчетност и одит;
- окончателно разплащане към изпълнителите,
- други;

4.2.2. Териториален обхват

Интервенциите по настоящата схема трябва да се осъществяват на територията на Република България, **в рамките на населените места (градове), административни**

центрове на 31 общини на градове от ниво 3 и ниво 4, съгласно одобрената НКПР 2013-2025, изброени по компоненти както следва:

По Компонент 1: 3 общини на градовете от ниво 3 съгласно НКПР 2013-2025

	Наименование на населеното място	Код, съгласно Националният регистър на населените места (НРНМ)
1.	Асеновград	00702
2.	Горна Оряховица	16359
3.	Димитровград	21052

По Компонент 2 : 13 общини на градовете от ниво 4 съгласно НКПР 2013-2025

	Наименование на населеното място	Код, съгласно Националният регистър на населените места (НРНМ)
1.	Белоградчик	3616
2.	Берковица	3928
3.	Ботевград	5815
4.	Генерал Тошево	14711
5.	Девин	20465
6.	Елхово	27382
7.	Златоград	31111
8.	Ивайловград	32024
9.	Карнобат	36525
10.	Козлодуй	37798
11.	Крумовград	39970
12.	Малко Търново	46663
13.	Мездра	47714
14.	Никопол	51723
15.	Нова Загора	51809
16.	Нови пазар	52009
17.	Пещера	56277
18.	Поморие	57491
19.	Попово	57649
20.	Провадия	58503
21.	Разлог	61813
22.	Самоков	65231
23.	Сандански	65334

24.	Свиленград	65677
25.	Севлиево	65927
26.	Троян	73198
27.	Тутракан	73496
28.	Червен бряг	80501

ВАЖНО!

По настоящата схема не са допустими за финансиране Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, които включват територии извън строителните граници на населените места, посочени в т. 4.2.2.

4.2.3. Допустими дейности за финансиране по настоящата схема

4.2.3.1. Допустими дейности за финансиране по настоящата схема за конкретните бенефициенти по Компонент 1 (общини на градовете от ниво 3 съгласно НКПР 2013-2025)

1. Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие с времеви хоризонт до 2020 г., чрез:
 - 1.1. Изготвяне на Целеви и проблемен анализ на настоящата ситуация в социално икономически и екологичен план, и по отношение на осигуреността на територията с действащи устройствени планове/схеми, съгласно т. 1.4.2.2 от Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (юли 2010), Приложение М.
 - 1.2. Визия за развитието на града до 2020 г.; Визията следва да представлява кратко описание на представата на общината за развитие на ключовите икономически и социални сектори в града, както и за неговото пространствено развитие към 2020 г., чиято реализация ще бъде подпомогната от Интегрирания план за градско възстановяване и развитие. Визията не следва да включва конкретни приоритети, цели и мерки, а да обоснове избора на зони за въздействие на база анализа на настоящата ситуация.
 - 1.3. Провеждане на обществени обсъждания (кръгли маси, фокус групи, анкетни проучвания);
 - 1.4. Определяне на зона/и за въздействие на ИПГВР;
 - 1.5. Формулиране на Цели и стратегия на ИПГВР;
 - 1.6. Идентифициране на проектни идеи, проекти и възможности за публично-частни партньорства на територията на обособената/ ите зона/и;
 - 1.7. Идентифициране на заинтересовани страни, целеви групи, потенциални инвеститори, партньори и др. които ще бъдат обхванати в процеса на изпълнение на ИПГВР;

- 1.8. Преценка за необходимостта от екологична оценка (ЕО) съгласно Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и подзаконовите нормативни актове и извършване на екологична оценка и оценка за съвместимост на ИПГВР, когато е преценено като необходимо от компетентния орган.
- 1.9. Изготвяне на план-график за изпълнение и програма за реализация (бизнес план) на ИПГВР, включващ график за провеждане на отчуждителни процедури и съгласувателни процедури, в съответствие с действащата нормативна уредба в страната;
- 1.10. Изготвяне на бюджет на ИПГВР;
- 1.11. Изготвяне на индикатори за наблюдение и оценка на ИПГВР;
- 1.12. Изработване на Подробен устройствен план (ПУП) или проект за изменение (актуализация) на действащ ПУП за зоните на въздействие, включени в ИПГВР;
- 1.13. Преценка за необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно ЗООС и ЗБР и подзаконовите нормативни актове и извършване на оценка на въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост на Подробните устройствени планове, когато е преценено като необходимо от компетентния орган;
- 1.14. Разработване на предпроектни проучвания за проекти, включени в ИПГВР.

ВАЖНО!

- **Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие за градовете от Ниво 3 трябва да включват задължително всички дейности от т. 1.1 до т. 1.11.**
- **Екологичната оценка и оценката за съвместимост се разработват от изпълнител, различен от избора за подготовката на ИПГВР. Тези оценки, в случай, че са определени като необходими от Компетентния орган, следва да бъдат обект на отделна процедура по ЗОП.**
- **За зоните, за които няма действащ актуален подробен устройствен план, задължително трябва да се предвиди изработване на такъв или проект за изменение (актуализация) на действащ ПУП.**
- **Проектите, които предвиждат дейности за изработване на ПУП или проект за изменение (актуализация) на действащ ПУП за зоните на въздействие, включени в ИПГВР, задължително трябва да предвидят и Преценка за необходимостта от оценка на въздействието върху околната среда (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно ЗООС и ЗБР и подзаконовите нормативни актове и извършване на оценка на въздействието върху околната среда и оценка за съвместимост на Подробните устройствени планове, когато е преценено като необходимо от компетентния орган.**
- **Всички дейности трябва да съответстват на Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие, утвърдени от министъра на регионалното развитие и благоустройството (юли 2010) – Приложение М.**

4.2.3.2. Допустими дейности за финансиране по настоящата схема за конкретните бенефициенти по Компонент 2 (общини на градовете от ниво 4 съгласно НКПР 2013-2025)

1. Изготвяне на Интегриран план за градско възстановяване и развитие с времеви хоризонт до 2020 г., чрез:
 - 1.1. Изготвяне на Целеви и проблемен анализ на настоящата ситуация в социално икономически и екологичен план, и по отношение на осигуреността на територията с действащи устройствени планове/схеми, съгласно т. 1.4.2.2 от Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за градовете от ниво 4, съгласно НКПР 2013-2025 г. (октомври 2012 г.) – Приложение Н.
 - 1.2. Визия за развитието на града до 2020 г.; Визията следва да представлява кратко описание на представата на общината за развитие на ключовите икономически и социални сектори в града, както и за неговото пространствено развитие към 2020 г., чиято реализация ще бъде подпомогната от Интегрирания план за градско възстановяване и развитие. Визията не следва да включва конкретни приоритети, цели и мерки, а да обоснове избора на стратегия на база анализа на настоящата ситуация.
 - 1.3. Провеждане на обществени обсъждания (кръгли маси, фокус групи, анкетни проучвания);
 - 1.4. Формулиране на Цели и стратегия на ИПГВР;
 - 1.5. Идентифициране на проектни идеи, проекти и възможности за публично-частни партньорства на територията на града;
 - 1.6. Идентифициране на заинтересовани страни, целеви групи, потенциални инвеститори, партньори и др. които ще бъдат обхванати в процеса на изпълнение на ИПГВР;
 - 1.7. Преценка за необходимостта от екологична оценка (ЕО) съгласно Закона за опазване на околната среда (ЗООС) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно Закона за биологичното разнообразие (ЗБР) и подзаконовите нормативни актове и извършване на екологична оценка и оценка за съвместимост на ИПГВР, когато е преценено като необходимо от компетентния орган.
 - 1.8. Изготвяне на план-график за изпълнение и програма за реализация (бизнес план) на ИПГВР, включващ график за провеждане на отчуждителни процедури и съгласувателни процедури, в съответствие с действащата нормативна уредба в страната;
 - 1.9. Изготвяне на бюджет на ИПГВР;
 - 1.10. Изготвяне на индикатори за наблюдение и оценка на ИПГВР;
 - 1.11. Разработване на предпроектни проучвания за проекти, включени в ИПГВР.

ВАЖНО!

- Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие за градовете от Ниво 4 трябва да включват задължително всички дейности от т. 1.1 до т. 1.10.
- Екологичната оценка и оценката за съвместимост се разработват от изпълнител, различен от изборения за подготовката на ИПГВР. Тези оценки, в случай, че са определени като необходими от Компетентния орган, следва да бъдат обект на отделна процедура по ЗОП.
- Всички дейности трябва да съответстват на Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за градовете от ниво 4, съгласно НКПР (октомври 2012) – Приложение Н.

При разработването на проектното предложение конкретните бенефициенти задължително трябва да предвидят в изпълнението на проекта мерки за:

- **Дейности за разпространение на информация и публичност** – съгласно чл. 6 от Общи условия към финансираните по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г. договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ и Насоките за осъществяване на мерките за информация и публичност, изготвени от Управляващия орган (Приложение 3 към Изискванията за кандидатстване).
- **Одит на проекта** – одитът на проекта трябва да бъде извършен от регистриран експерт-счетоводител или фирма за одит, като докладът за фактически констатации трябва да бъде приложен към окончателния финансов отчет на проекта.

4.2.4. Недопустими дейности за финансиране по настоящата схема

- Строително-монтажни дейности;
- Закупуване на оборудване и съоръжения
- Дейности, свързани с политически партии;
- Благотворителни дарения;
- Дейности, финансирани от бюджета на други програми на Общността.
- Дейности извън населените места посочени в т.4.2.2.

ВАЖНО!

Проект, подпомаган по други европейски програми и от други донори, не може да бъде едновременно допустим и за финансова помощ по настоящата схема за същите дейности. Следователно кандидат, подпомаган по други европейски програми и от други донори, може да кандидатства по настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ единствено **за други, не финансирани по тези програми, дейности.**

4.2.5. Брой предложения на кандидата за получаване на безвъзмездна финансова помощ

ВАЖНО!

Всеки кандидат може да представи само едно проектно предложение, в съответствие с изискванията за допустимост на кандидатите по отделните компоненти.

В случай че кандидат представи едновременно повече от едно проектно предложение, всички негови предложения ще бъдат изключени от процедурата по оценка.

4.3. Допустими разходи: разходи, които се признават при отпускане на безвъзмездна финансова помощ по настоящата схема

При предоставяне на безвъзмездната финансова помощ ще бъдат взети под внимание само „допустимите разходи“. Бюджетът представлява както предварителна оценка на очакваните разходи, така и максимален размер на „допустимите разходи“. Единичните стойности на допустимите разходи трябва да се базират на нормативно определени размери или на реални пазарни цени.

Допустимите разходи не трябва да противоречат на:

- правилата, описани в *Регламент (ЕО) № 1080/2006 г.* на Европейския парламент и на Съвета относно Европейския фонд за регионално развитие и за отмяна на Регламент (ЕО) №1783/1999 г., *Регламент (ЕО) № 1083/2006 г.* на Съвета относно определянето на общи разпоредби за Европейския регионален фонд, Европейския социален фонд и Кохезионния фонд и за отмяна на Регламент (ЕО) № 1260/1999 г.,
- ПМС № 62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, за финансовата рамка 2007-2013 г., и
- ПМС № 245/09.10.2007 г. за приемане на детайлни правила за допустимост на разходите по Оперативна програма „Регионално развитие“, съфинансирана от Европейския фонд за регионално развитие, за финансовата рамка 2007-2013 г.

За да се считат за допустими в контекста на отделния проект, разходите трябва:

- 1) да са необходими за изпълнението на проекта, да са заложи в заповедта по смисъла на чл. 3 от ПМС № 121/31.05.2007 г. и да отговарят на принципите за добро финансово управление – икономичност, ефикасност и ефективност на вложените средства;
- 2) да са действително извършени и да бъдат отчетени въз основа на първични счетоводни документи или други документи с еквивалентна доказателствена стойност, съгласно националното законодателство;
- 3) да са действително платени и отчетени през периода за допустимост на разходите по чл. 3 от ПМС № 245/ 09.10.2007 г.;
- 4) да са отразени в счетоводната и данъчна документация на конкретния бенефициент и да могат да бъдат проследени въз основа на ефективно функционираща одитна пътека;
- 5) да могат да се установят и проверят, и да бъдат подкрепени от оригинални разходо-оправдателни документи;
- 6) да не са финансирани по друг проект, програма или друга финансова схема, финансирана от публични средства на националния или европейския бюджет;

- 7) да са извършени за дейности по Оперативната програма в съответствие с разпоредбите на приложимото законодателство;
- 8) разходите, извършени при изпълнението на дейности по проект, трябва да са в парична форма, като се вземат предвид изключенията по чл. 7 т. 6 и т. 7 от ПМС № 245/09.10.2007 г.;
- 9) разходите, свързани с изпълнението на договори за доставка на стоки и предоставяне на услуги са допустими, ако договорите са сключени при спазване изискванията на националното законодателство за възлагане на обществени поръчки.

Период на допустимост на разходите

Общият период на допустимост на разходите по Оперативната програма се определя съгласно чл.3, ал.1 от ПМС №62/ 21.03.2007 г. и чл.3 от ПМС №245/09.10.2007 г., а именно от 01.01.2007 г. до 31.12.2015 г.

Преки допустими разходи

Тук влизат разходите, които са пряко свързани с проекта и без тях неговото осъществяване е невъзможно. Преките допустими разходи съгласно ПМС № 245/09.10.2007 г. са свързани с изпълнението на дейностите по сключени договори, обобщени в следните основни групи:

- разходи, свързани с извършване на проучвания, включително предпроектни проучвания; инженерингови услуги; подготовка на експертни доклади; анализи, консултации; идентифициране на проектни идеи;
- разходи за информационни кампании, проучване на общественото мнение, кръгли маси, обществени форуми и фокус-групи, публикации, анкети, семинари за стимулиране на гражданската подкрепа;
- разходи за услуги за разработване на документация за процедура за определяне на изпълнител – **в размер на общо до 5 000 лв.;**
- разходи за независим финансов одит – **до 1% от общите допустими разходи по проекта;**
- Разходи за дейности по информация и публичност и визуална идентификация на проекта **не трябва да надвишават 2% от преките допустими разходи, финансирани с БФП по проекта.**

ВАЖНО!

Разходи за изготвяне на формуляра за кандидатстване не са допустими по настоящата схема.

Допустими разходи за организация и управление на проектите по настоящата схема:

1. разходи за възнаграждения на лица, пряко ангажирани с дейности по управлението и/или изпълнението на проекта, включително дължимите осигурителни вноски;

Разходите за организация и управление, включващи възнаграждения за лица, пряко ангажирани с управлението и/или изпълнението на проекта, в това число предвидените дължими осигурителни вноски, не трябва да надвишават 7% от стойността на преките допустими разходи, финансирани с БФП по проекта.

ВАЖНО!

Максималните стойности по отделните разходи, посочени по-горе, са без ДДС.

Конкретният бенефициент може да включи в екипа по проекта само физически лица.

Разходите за възнаграждения на физически лица трябва да се отчитат само и единствено в Раздел 1 „Допустими разходи за организация и управление” на бюджета.

При условие, че дейността по управлението на проект се възлага на външни за бенефициента лица и цената на извършваната услуга попада в стойностните граници, посочени в ЗОП за бенефициента ще възникне задължение за спазване съответните разпоредби на ЗОП.

Ако дейностите по управление на даден проект се изпълняват от служители на конкретния бенефициент, за него не възниква задължение за провеждане на процедура по ЗОП, тъй като изпълнението се извършва в самата организация. В този случай при определяне на възнагражденията на членовете на екипа бенефициентът следва да спазва ПМС №330/ 05.12.2011 г. за допълнение на ПМС №62 на МС от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС, за финансовата рамка 2007-2013 г. и Указанията за регламентиране, планиране и отчитане на възнагражденията на лицата, наети във връзка с изпълнението на проектите, финансирани по ОПРР (публикувани на сайта на ОПРР, www.bgregio.eu. Рубрика „Изпълнение на договори”, подменю „Указания за изпълнение на договори”

Специфични допустими разходи:

Допустим разход е невъзстановим данък добавена стойност, съгласно Указание на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС (**Приложение И** от Изискванията за кандидатстване).

Конкретният бенефициент определя ДДС като невъзстановим, когато:

1. бенефициентът не е регистриран по ЗДДС;
2. бенефициентът е регистрирано лице по чл. 99 и чл. 100, ал. 2 по ЗДДС;
3. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС на основание, различно от посоченото в т. 2, и стоките и услугите, финансирани по настоящата схема са предназначени за:
 - извършване на освободени доставки по глава четвърта по ЗДДС, или
 - безвъзмездни доставки, или за дейности, различни от икономическата дейност на лицето.
4. бенефициентът е регистрирано лице по ЗДДС и правото на приспадане на данъчен кредит за получените стоки и услуги, финансирани по настоящата схема, не е на лице на основание чл. 70, ал. 1, т. 4, 5 от ЗДДС.

Недопустими разходи:

Недопустими разходи съгласно разпоредбите на ПМС № 245/09.10.2007 г. са:

1. разходите, определени за недопустими съгласно чл.4, ал.13 и чл.9, ал.1 на ПМС № 62/21.03.2007г.;
3. разходи по договори за услуги, свързани със следните договори с подизпълнители:
 - договори с подизпълнители, които увеличават разходите за изпълнение на дейността, без да създават добавена стойност;
 - договори с посредници и консултанти, в които плащането е определено като процент от общия разход за дейността, освен ако бенефициентът може да докаже, че плащането се отнася за действително извършената работа или услуга.
4. разходи за лихви, разносните за финансови трансакции, комисионните и загубите от курсови разлики при обмяна на чужда валута, и други чисто финансови разходи;
5. други данъци и такси, с изключение на случаите, предвидени в чл. 7, т. 3, буква „б“ и т.11;
6. разходи за покриване на възможни бъдещи загуби или дългове;
7. възстановим данък добавена стойност.

Непредвидени разходи

Направеният от бенефициента принос в натура не представлява действителен разход и не се счита за допустим. Този принос няма да бъде зачитан за съфинансиране от страна на бенефициента по настоящата схема.

ВАЖНО!

Размерът на безвъзмездната финансова помощ е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи. Извършените от конкретния бенефициент недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

5. НАЧИН НА КАНДИДАТСТВАНЕ И ПРОЦЕДУРА НА ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Кандидатстването по настоящата схема се осъществява изцяло по електронен път чрез Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България (ИСУН).

5.1. Списък на документите за кандидатстване по настоящата схема

Кандидатите, които желаят да участват с проектни предложения в настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ, трябва да използват Формуляра за кандидатстване и съответните приложения към него, публикувани на интернет адреси: www.mrrb.government.bg, www.bgregio.eu и www.eufunds.bg и налични в Модула за електронни услуги на ИСУН: <https://eumis.government.bg/>.

Кандидатите по схемата за безвъзмездна финансова помощ следва да представят:

- 1) Формуляр за кандидатстване (**Приложение А**);

Подава се в оригинал - файл формат Excel, подписан с електронен подпис от кандидата.

- 2) Бюджет на проекта – **Приложение Б** към Насоките за кандидатстване (включва 3 таблици: Таблица 1: Общи допустими разходи, Таблица 2: Източници на финансиране, Таблица 3: Опис на дейностите за публичност на проекта,
Подава се в оригинал - файл формат Excel, подписан с електронен подпис от кандидата.
- 3) Декларация, че проектът не е финансиран от други източници на ЕС (**Приложение В1**);
Подава се в оригинал - файл формат Word, подписан с електронен подпис от кандидата.
- 4) Техническа спецификация за възлагане на услуга за изработване на ИПГВР (**Приложение Б1**)
Подава се в оригинал - файл формат Word, подписан с електронен подпис от кандидата.
- 5) Решение на съответния Общински съвет за:
- кандидатстване с проект по настоящата схема,
 - осигуряване на 5 % задължителен собствен принос.
- Документът се сканира и се подава, подписан с електронен подпис от кандидата*
- 6) Автобиография на ръководителя на проекта (**Приложение Г**)
Попълва се и се подписва от предложеното за ръководител на проекта лице, подава се във формат сканирано копие, подписано с електронен подпис от кандидата.
- 7) Регистрация по ЕИК (БУЛСТАТ) на кандидата
Подава се във формат сканирано копие, подписано с електронен подпис от кандидата.
- 8) Регистрация по ЗДДС на кандидата или декларация, че не е регистриран по ЗДДС
Регистрацията се сканира и се подава, подписана с електронен подпис на кандидата.
- 9) Пълномощно на лицето, което подписва с електронен подпис от името на кандидата документите за кандидатстване по проектното предложение и допълненията и поясненията по проектното предложение (ако е приложимо)
Документът се сканира и се подава, подписан с електронен подпис от кандидата.
- 10) Пълномощно на потребителя в Модула за Електронни услуги в ИСУН за целите на подаване на проектното предложение по схемата (ако е приложимо)
Документът се сканира и се подава, подписан с електронен подпис от кандидата..
- 11) Опис на приложените документи
Подава се в оригинал - файл формат Word, подписан с електронен подпис от кандидата.
- 12) Контролен лист 1 „Оценка на проектното предложение”.
Подава се в оригинал - файл формат Word, подписан с електронен подпис от кандидата

ВАЖНО!

Декларациите на кандидата, се подписват с електронен подпис от представляващия кандидата или упълномощено от него лице.

В случаите, когато кандидатът е упълномощил друго лице да го представлява

при изготвянето и електронното подписване на документите за кандидатстване, към проектното предложение се прилага съответното пълномощно по т.9 по-горе.

Пълномощното по т.10 по-горе се прилага в случаите, когато представляващият кандидата е упълномощил друго лице за работа в Модула за Електронни услуги в ИСУН за целите на подаване на проектното предложение по схемата (прикачване на файловете в системата ИСУН и потвърждаване на регистрацията).

5.2. Къде и как се кандидатства

Формулярът за кандидатстване и приложенията към него се подават електронно чрез Модула за електронни услуги в ИСУН на електронен адрес <https://eumis.government.bg/>. Модулът е достъпен и чрез Единния информационен портал на Структурните фондове на ЕС в България, раздел Информационна система за управление и наблюдение – Е-услуги.

При подаване на проектното предложение се спазва следният ред, илюстриран и описан в детайли в Приложение К към настоящите насоки **„Ръководство на потребителя за работа с Модула за електронни услуги в ИСУН“**:

1. Изтегляне на образците на документи за кандидатстване по процедурата

Пълният комплект от документи за кандидатстване са публикувани на интернет адресите на:

- Управляващия орган на ОПРР www.bgregion.eu в рубриката „Кандидатстване”-„Актуални схеми”,
- Министерството на регионалното развитие и благоустройството www.mrrb.government.bg в рубрика „Търгове”,
- Единния информационен портал за Структурните фондове в България www.eufunds.bg в рубрика „Обяви за набиране на проектни предложения;
- Модула за електронни услуги в ИСУН <https://eumis.government.bg/>

За да използва Модула за електронните услуги в ИСУН, кандидатът трябва да разполага с **Универсален електронен подпис, който предварително да бъде инсталиран и регистриран**. Извършва се идентификация/ регистрация на потребителя в системата с универсален електронен подпис като се следват конкретните стъпки, описани в Ръководството на потребителя.

От Навигационното меню се избира „Регистриране”. Автоматично се зареждат регистрационните данни на организацията-кандидат от цифровия сертификат (наименование, БУЛСТАТ, сериен номер на цифровия сертификат и наименованието на удостоверяващия орган). Въвеждат се данните за конкретния потребител, упълномощен да представлява кандидата при подаване на проектното предложение в Модула за електронни услуги в ИСУН (електронна поща, длъжност, трите имена, адрес и пощенски код). На посочената тук електронна поща ще бъдат изпращани автоматичните известия от ИСУН.

За да изтеглите документите от ИСУН, от основното меню се избира меню „Кандидатстване”, след което избирате последователно:

Оперативна програма „Регионално развитие” => Приоритетна ос 5 „Техническа помощ” => Операция 5.3. „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР” => процедура BG161PO001-5.3.03 „Подкрепа за интегрирани планове за градско възстановяване и развитие II” => 2. Документи за кандидатстване.

Образците на документи, необходими за кандидатстване по схемата, **не се попълват в системата ИСУН**, а се изтеглят като се следват конкретните стъпки в Ръководството за потребители.

5.3. Подаване на проектното предложение

Изискване на системата е всички подавани файлове да бъдат подписани с **отделена (detached) сигнатура**, при която подписваният файл остава непроменен и в явен вид и към него се добавя допълнителен файл с разширение .p7s , който съдържа подписа. Така подписаните файлове се подават в системата като документ и сигнатура. Това може да се реализира с всеки универсален електронен подпис от Регистрираните доставчици на удостоверителни услуги от [Комисията за регулиране на съобщенията](#), както и да се използва избран от потребителя софтуер, имащ функционалността да подписва с **отделена сигнатура** с подписа на потребителя.

В полето «Добавяне на документи към предложение» за всеки изискуем документ може да се прикачи повече от един файл. Изключение прави само **Приложение А Формуляр за кандидатстване**, от което системата черпи данни при регистрацията на проектното предложение. За Приложение А в системата може да се прикачи само един файл.

Максималният допустим размер на всеки отделен файл на проектното предложение, който се подава чрез Модула за електронни услуги, е 20 MB.

Сканирани документи следва да са в два цвята (черно-бяло, а не grayscale) с резолюция на сканиране 72 dpi до 100 dpi или избор на 256 цвята при цветно сканиране.

След като кандидатът потвърди окончателно информацията по проектното предложение в системата, се генерира входящ номер с дата и час, и се дава възможност за разпечатване на пакета документи.

Управляващият орган потвърждава получаването на проектното предложение, в резултат от което се генерира номер от ИСУН. От навигационното меню „Моите е-Предложения“ се виждат всички подадени и регистрирани от съответния потребител предложения.

Управляващият орган публикува на интернет страницата на ОПРР www.bgregio.eu списък с подадените по схемата проектни предложения с входящи номера, дата и час на подаване, както и номерацията от ИСУН, като посочва подадените извън срок предложения.

ВАЖНО: Управляващият орган на ОПРР ще проведе информационни дни за демонстриране работата с Модула за електронни услуги. Периодът на провеждане на информационните дни ще бъде оповестен на интернет страницата на Управляващия орган www.bgregio.eu.

5.4. Краен срок за кандидатстване

Проектните предложения могат да бъдат **подавани текущо** от датата на обявяване на поканата за представяне на безвъзмездна финансова помощ, но не по-късно от **30 април 2013 г. в 16.00 ч. местно време.**

По настоящата процедура, по която документите се подават изцяло по електронен път, за час на подаване на проектното предложение се счита времето на приложния сървър на ИСУН, когато са записани окончателните данни и системата е генерирала регистрационен номер, а не времето на локалния компютър на кандидата.

ВАЖНО: Управляващият орган на ОПРР препоръчва на кандидатите да инициират и приключат регистрацията на своето проектно предложение в разумен срок преди изтичане на крайния срок за кандидатстване по схемата.

5.5. Допълнителна информация

Въпроси във връзка с попълването на формулярите за кандидатстване и изискванията по настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна помощ могат да се задават на:

Електронен адрес: opr@mrbb.government.bg,

Факс: 987 74 50 или

Адрес за кореспонденция: гр.София пощ. код 1202,

ул. "Св. Св. Кирил и Методий" № 17–19,

Министерство на регионалното развитие и благоустройството,

Главна дирекция „Програмиране на регионалното развитие”,

Отдел „Изпълнение на програмните приоритети”

Кандидатите могат да искат разяснения във връзка с процедурата за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ до 21 дни преди крайния срок за получаване на проектни предложения. Управляващият орган отговаря на поставените въпроси в срок до 5 работни дни от получаването им, но **не по-късно от 11 дни преди крайния срок за получаване на проектни предложения.**

В изпълнение на разпоредбите на чл. 16, ал. 3 от ПМС 121/ 31.05.2007 г. и с оглед осигуряване на равнопоставено третиране на кандидатите, Управляващият орган няма да дава предварителни становища относно съответствие на дейности/проект или кандидат с условията за кандидатстване.

ВАЖНО!

Публикуваните отговори на въпроси, изпратени на електронния адрес на ОПРР, представляват **официално становище на Управляващия орган** и трябва да бъдат взимани под внимание от потенциалните кандидати при изготвяне на документацията за кандидатстване.

Въпросите и отговорите се вземат предвид при осъществяване на оценката на проектните предложения.

6. ОЦЕНКА НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

Проектните предложения по линия на Приоритетна ос „Техническа помощ” се оценяват без сформирание на оценителна комисия, съгласно чл. 35, ал. 1 от ПМС 121/31.05.2007 г. Веднага след получаването на проектното предложение, УО на ОПРР ще стартира отделна процедура по неговата оценка.

Оценката на проектните предложения се документира чрез попълване на контролен лист и включва оценка на административното съответствие, допустимостта и техническо и финансово качество.

Проектните предложения се оценяват в съответствие с критериите, одобрени от Комитета за наблюдение на ОП "Регионално развитие" 2007-2013 и описани в настоящите Изисквания за кандидатстване.

В случай на установени неточности и непълноти при оценката на проектното предложение, то може да бъде връщано на бенефициента от страна на УО на ОПРР. В

процеса на оценката, от бенефициента може да се изискват допълнителни документи и разяснения, както и да се изиска изменение на някои аспекти от представеното проектно предложение.

Ако кандидатът не представи изисканата информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

В случай, че бенефициентът откаже да въведе поисканите промени и/или в представените документи не е отразил правилно коментарите, проектното предложение може да бъде отхвърлено.

Оценката се документира чрез попълването на оценителна таблица, включваща следните критерии:

№	Критерий	Да	Не
1.	Документите за кандидатстване са представени в изискуемия формат, подписани с универсалния електронен подпис на кандидата		
2.	Използван е зададеният Формуляр за кандидатстване и съответните Приложения, публикувани за целите на настоящата схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.		
3.	Попълнени са всички раздели на Формуляра за кандидатстване-основна информация (Приложение А)		
4.	Попълнен е Контролен лист 1 „Оценка на проектното предложение”		
5.	Текстът на предложението е напечатан на български език		
6.	Бюджетът и източниците на финансиране са представени съгласно изисквания формат (Приложение Б) и са посочени в лева.		
7.	Приложена е Техническа спецификация за възлагане на услуга за изработване на ИПГВР (Приложение Б1)		
8.	Приложена е Декларация, че проектът не е финансиран от други източници на ЕС. (Приложение В1)		
9.	Приложена е автобиография на ръководителя на проекта (Приложение Г)		
10.	Приложена е регистрация по ЕИК (БУЛСТАТ) на кандидата		
11.	Приложена е ДДС регистрация на кандидата или декларация, че не е регистриран по ЗДДС		
12.	Приложено е Решение на съответния Общински съвет за кандидатстване с проекта, по който ще бъде осигурен 5% задължителен собствен принос.		
13.	Пълномощно/ заповед за упълномощаване на лицето, което подписва с електронен подпис от името на кандидата документите за кандидатстване по проектното предложение и допълненията и поясненията по проектното предложение (ако е приложимо)		
14.	Пълномощно/ заповед за упълномощаване на потребителя в Модула за Електронни услуги в ИСУН за целите на подаване на проектното предложение по схемата (ако е приложимо)		
15.	Представен е опис на приложените документи		
16.	Проектното предложение съответства на критериите за		

№	Критерий	Да	Не
	допустимост на кандидата.		
17.	Проектното предложение съответства на посочения териториален обхват за схемата.		
18.	Проектното предложение съответства на критериите за максимална продължителност на проектното предложение.		
19.	Проектното предложение съответства на допустимите дейности по схемата.		
20.	Проектното предложение съответства на максималния размер на безвъзмездната финансова помощ по проекта.		
21.	Проектното предложение съответства на минималния размер на финансовия принос на кандидата.		
22.	Съфинансирането от ОПРР е в рамките на максималния допустим праг.		
23.	Проектът предвижда мерки, свързани с публичността и разпространението на информация, съгласно Изискванията за проектно предложение.		
24.	Проектното предложение съответства на хоризонталните политики на Европейския съюз (равенство между половете, социално включване, устойчивото развитие, опазването на околната среда)		
25.	Техническата спецификация за избор на изпълнител за разработване на ИПГВР е попълнена изцяло, отговаря на образаца в пакета с документи за кандидатстване – Приложение Б1 и включва като изисквания към изпълнителя всички задължителни дейности по т. 4.2.3.1 (за Компонент 1) и т. 4.2.3.2 (за Компонент 2) от Изискванията за кандидатстване.		
26.	Целта на проектното предложение е ясно и точно формулирана и напълно съответства на целта на операция 5.3. „Изграждане на капацитет на бенефициентите на ОПРР” и на настоящата схема за безвъзмездна финансова помощ.		
27.	Съответствието с планов документ е ясно определено и обосновано; посочено е и е разяснено точното съответствие с целите, приоритетите, мерките на дадения документ;		
28.	Ясно е описано наличието и актуалното състояние на устройствени планове и схеми, регулиращи градската територия;		
29.	Проектното предложение демонстрира ясно и задълбочено познаване на нуждите и проблемите пред социално-икономическото развитие на града и целевите групи;		
30.	Нуждите и проблемите са много добре обосновани, използвани са достатъчно данни от регионални и местни източници или документи, както и официални статистически данни и информация, проучвания от кандидата;		
31.	Проектното предложение адресира нуждите на ниво град (за конкретните бенефициенти от Компонент 2) или на ниво градски зони/ квартали (за конкретните бенефициенти от Компонент 1);		
32.	Целевите групи са ясно представени и количествено определени.		

№	Критерий	Да	Не
33.	Дейностите са описани ясно и достатъчно подробно и конкретно, те са подходящи, необходими и достатъчни за постигане на очакваните продукти и резултати на проекта.		
34.	Времевият график представя подробна информация и срокове за изпълнението на всички задължителни дейности, съгласно т. 4.2.3.1 и т.4.2.3.2 "Допустими дейности за финансиране" на Изискванията за проектно предложение.		
35.	Времевият обхват на отделните дейности в плана за действие е реалистичен; разпределението на дейности във времето е балансирано и позволява безпроблемно управление и изпълнение;		
36.	Представена е точна и изчерпателна информация за планираните процедури за избор на изпълнители от страна на бенефициента (по реда на ЗОП)		
37.	Резултатите и продуктите са ясно дефинирани; те се създават от предвидените дейности и са необходими и достатъчни за постигане на целите (ползите за целевите групи), измерими са и са представени в количествена форма.		
38.	Индикаторите и източниците на информация са ясни, конкретни и изчерпателни.		
39.	Устойчивостта на резултатите от проекта е ясно обоснована.		
40.	Проектът предвижда ясна институционална организация за управление; определен е екипът за управление на проекта; длъжностите на членовете на екипа са подробно описани;		
41.	Предвидени са ефективни механизми за мониторинг и контрол на изпълнителите на възложените дейности;		
42.	Предвидена е възможност за осъществяване на самооценка и периодично отчитане на напредъка по изпълнението на проектните дейности;		
43.	Кандидатът е избрал оптималния път (разходи - резултати - ефект) към решаване на проблема и представяне на търсените ползи; Предвидените разходи са напълно съпоставими с очакваните резултати и ефект.		
44.	Бюджетът е ясен, детайлен и не съдържа аритметични грешки; връзката между разходи и дейности е видима.		

ВАЖНО!

В случай на констатирани пропуски/несъответствия на проектното предложение с предварително оповестените изисквания, конкретният бенефициент има право да коригира съответния формуляр за кандидатстване в срок, посочен от УО на ОПРР.

Искането може да бъде изпратено до кандидата по електронна поща или факс, посочени във формуляра за кандидатстване и/или чрез Модула за електронни услуги на ИСУН.

Кандидатът следва да приложи стъпките, описани в Приложение К Ръководството за потребители, за да прегледа Искането за допълнение и

пояснение и да отговори на същото, като прикачи в системата изисканите документи или приложи коригираните версии на съществуващи файлове.

В резултат от оценката на проектното предложение, Договарящият орган си запазва правото да отстрани заложен от конкретния бенефициент дейности, по препоръка на проверяващите експерти, в случаите, когато те са недопустими и/или са свързани с недопустими разходи. Договарящият орган си запазва правото да намали проектобюджета по препоръка на проверяващите експерти, в случаите, в които разходите са недопустими или не отговарят на пазарната им стойност, като се съблюдава изискването за процентно съотношение между отделните разходи.

7. СКЛЮЧВАНЕ НА ДОГОВОРИ ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БЕЗВЪЗМЕЗДНА ФИНАНСОВА ПОМОЩ И ОБЩИ ПРАВИЛА ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО ИМ

7.1. Уведомяване относно решението на Договарящия орган

Кандидатите ще бъдат уведомени писмено относно решението на Договарящия орган във връзка с тяхното проектно предложение.

Съгласно чл. 29 от ПМС № 121/31.05.2007 г. Договарящият орган уведомява одобрените и неодобрените кандидати в срок от 15 работни дни от издаването на решението за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Решение за отхвърляне на дадено проектно предложение или за неотпускане на безвъзмездна финансова помощ ще се взема на следните основания:

- предложението е непълно или не отговаря в други отношения на поставените условия;
- в случай че Конкретният бенефициент не представи изискана от УО информация в указания срок или в процеса на разяснения и корекции пропуските не могат да бъдат отстранени.
- в случай, че Конкретният бенефициент откаже да въведе поисканите промени и/или в представените документи не е отразил правилно коментарите.
- в случай, че Конкретният бенефициент не отговаря на условията за допустимост.

7.2. Сключване на договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ

След решението на Договарящия орган за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ кандидатът ще бъде поканен да сключи договор за изпълнението на проекта, в който са описани правата и задълженията, които възникват за бенефициента (вж. Приложение Е).

7.3. Общи правила при изпълнението на проекти по договори за безвъзмездна финансова помощ

Правата и задълженията, които възникват за бенефициента, са описани в приложения стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ – специални и общи условия (Приложения Е1 и Е2).

7.3.1. Специални условия, приложими при изпълнението на проектите

Всички допустими разходи (надлежно доказани със съответната фактура или друг допустим счетоводен документ) могат да бъдат представени за плащане само веднъж – т.е. разходите, за които е поискана безвъзмездна финансова помощ, не могат да бъдат предоставяни за плащане към други източници.

Бенефициентът е задължен да докладва и отчита изпълнението на проекта в съответните отчетни форми/формати и документи, приложени към настоящата схема и договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Бенефициентът е задължен да осигури директен достъп на представители на Договарящия орган и/или други одитиращи институции, да извършат проверка на място на резултатите от изпълнението на проекта.

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводна отчетност, отразяваща изпълнението на проекта, използвайки подходяща и адекватна електронна система. Бенефициентът се задължава да открие и поддържа отделна банкова сметка или отделна партида към наличната му банкова сметка само за нуждите на проекта като гарантира, че генерираните лихви по нея могат да бъдат проследими и доказани, както и, че информацията по банковата сметка ще позволи лесното идентифициране и проследяване на разходите до и в счетоводните му системи.

В съответствие с Указания на Министъра на финансите (№91-00-502/27.08.2007 г.) относно третиране на данък върху добавена стойност като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, издадени на основание §6 от Преходните и заключителни разпоредби на ПМС №62/21.03.2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на Европейския съюз, Бенефициентите са отговорни за администриране на процеса на определяне на данък върху добавената стойност като допустим разход. ПМС №62/21.03.2007 г. въвежда понятието „възстановим данък добавена стойност“ и го определя като недопустим разход за съфинансиране от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС. Бенефициентът ще следва Указанията на Министъра на Финансите (**Приложение И към настоящите Изисквания за кандидатстване**) за определянето на ДДС като възстановим и като невъзстановим (допустим разход), за оформянето на Искането за плащане, за документалната отчетност, както и всички други свои задължения по Указанията във връзка с получаване на средства от Договарящия орган.

Дълготрайните материални и нематериални активи, придобити от бенефициента изцяло или частично с предоставената безвъзмездна помощ, не могат да бъдат прехвърляни на трети страни по време на изпълнението на проекта и в определен период след неговото завършване, съгласно т.7.3 от Общите условия към договора за безвъзмездна помощ (**Приложение Е2**). В случай на нарушение на тези условия, средствата, получени като безвъзмездна финансова помощ, се възстановяват в пълния им размер от бенефициента.

7.3.2. Окончателен размер на безвъзмездната финансова помощ

Максималният размер на безвъзмездната финансова помощ по съответния проект ще бъде фиксиран в договора. Сумата ще се основава на бюджета, който е предварителна оценка на размера на допустимите разходи, необходими за изпълнението на проекта. Така тази сума става окончателна едва след приключване на дейностите по проекта и одобряване на окончателните финансови отчети.

Общата сума, която Договарящият орган ще изплати на бенефициента, не може да надвишава максималния размер на безвъзмездната финансова помощ. Размерът на безвъзмездната финансова помощ по договора е дължим до размера на сертифицираните допустими разходи, извършени от бенефициента. Недопустими разходи не подлежат на възстановяване.

7.3.3. Невъзможност да се изпълнят целите на проекта

Ако бенефициентът не може да изпълни дейностите, заложи в договора,

Договарящият орган има правото да спре плащанията цялостно или частично, в зависимост от невъзможността за изпълнение на задълженията от страна на бенефициента.

7.3.4. Промени в договора и бюджета

Изменение на договора за безвъзмездна финансова помощ се извършва чрез сключване на анекс (допълнително споразумение) към договора по взаимно съгласие на страните. Анексът към договора не може да нарушава конкурентните условия, съществуващи към момента на сключване на договора, и равното третиране на бенефициентите.

Процедура по сключване на анекс към подписан договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по Оперативна програма "Регионално развитие" 2007-2013 г. /ОПРР/ се провежда в следните случаи:

- Промяна на срока за изпълнение на договора за безвъзмездна финансова помощ.
- Промяна в договорените дейности по проекта, която води до въвеждане на нови дейности/нови бюджетни пера. Освен в случаите на непреодолима сила, въвеждането на нови дейности е недопустимо за финансиране по безвъзмездна финансова помощ и следва да се отрази като собствен принос на бенефициента по бюджета на проекта;
- Намаляване размера на предоставената безвъзмездна финансова помощ по договора в резултат на констатирано от страна на ДО двойно финансиране на дейности на интервенция или част от дейности по проекта;
- Намаляване размера на безвъзмездната финансова помощ по договора за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ с повече от 15 %.

В останалите случаи Управляващият орган провежда кореспонденция с бенефициента, събира необходимите доказателства и одобрява или отхвърля писмено исканата промяна.

Недопустими са промени в бюджета на договора, водещи до увеличаване на първоначално договорения размер на безвъзмездната финансова помощ по договора и /или водещи до превишаване на средствата по бюджетни пера, за които има нормативно определен размер.

7.3.5. Плащания

Предоставянето на средствата на Националния фонд (НФ) от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд и разходването им от конкретните бенефициенти-общини ще се извършва по следният начин:

чрез трансфер на средства по отделна банкова извънбюджетна сметка на бенефициента – община; / подходът по т. 1.1 от ДДС № 07/2008 г./Получаването и разходването на тези суми се отчитат от конкретния бенефициент -община, като операции с извънбюджетни средства, независимо от начина на отпускане и усвояване.

Средствата ще се превеждат по банкова сметка 7443, на бенефициента – община. След откриването на сметката конкретният бенефициент незабавно уведомява УО за нейния IBAN и BIC на обслужващата банка. (ако бенефициентът вече прилага сметка 7443 за други средства на НФ съгласно писмо на МФ и БНБ ДДС № 07/2008 г.) посочва се нейния номер и обслужваща банка.

Плащанията от Договарящият орган към конкретния бенефициент ще се извършват във формата на авансово, междинно/ междинни и окончателно плащания.

Авансовото плащане е до 35% от стойността на безвъзмездната финансова помощ.

Авансовото плащане се извършва след представяне на искане за плащане по образец (**Приложение Е1-II**) с включени приложения към него на следните документи:.

- Копие на подписания от двете страни договор /Бенефициент и Договарящ орган/;
- Копие от подписани договори на бенефициента в качеството му на възложител по дейности за услуга с включена клауза за авансово плащане;
- запис на заповед по образец **Приложение Е1-VIII** или банкова гаранция по образец **Приложение Е1-IX** за размера на аванса в полза на ДОГОВАРЯЩИЯ ОРГАН, както и Решение на Общинския съвет, с което се разрешава поемане на задължението.
- копие от Удостоверение за регистрация по чл. 104 от ЗДДС, заверено „вярно с оригинала“ (ако е приложимо).

Междинно/междинни и окончателно плащания се извършват на базата на действително извършени разходи и след представяне на междинен/междинни и окончателен финансов отчет.

Важно!!!

Междинните плащания ще бъдат обвързани с изпълнението на срока и процедурите за одобряване от Управляващия орган на ОП „Регионално развитие“, на зоната/ите за въздействие, включени в ИПГВР, в съответствие с критериите за определяне на зони за въздействие в настоящите Изисквания за проектно предложение (**ПРИЛОЖИМО САМО ЗА КОНКРЕТНИТЕ БЕНЕФИЦИЕНТИ ПО КОМПОНЕНТ 1**).

Окончателното плащане ще бъде обвързано със срока и процедурите за одобрение на Интегрирани планове за градско възстановяване и развитие от Управляващия орган на ОП „Регионално развитие“.

7.3.6. Наблюдение на изпълнението на проекта и постигане на заложените резултати

Съгласно правилата на Регламент (ЕО) № 1083/2006 г. (чл. 60(b)) и № 1828/2006 г. (чл. 13(2)), Договарящият орган или упълномощените от него лица трябва да извършват проверки за удостоверяване на административните, финансовите, техническите и физическите аспекти на проектите. Проверките могат да бъдат както административни – проверка на документи, предоставени за възстановяване на разходи, така и проверки на място за изпълнение на дейностите, заложиени по проектите.

Договарящият орган ще следи за изпълнението на договора, постигането на заложените индикатори и резултати, както и спазването на декларираните обстоятелства и др., което ще се извършва чрез проверки на място, включително до 5 години след приключване на договора. В случай на неизпълнение Договарящият орган може да изиска възстановяване на вече платени от ДО към бенефициента средства.

7.3.7. Отчитане на проектите

Бенефициентът трябва да води точна и редовна документация и счетоводни отчети, отразяващи изпълнението на проекта, използвайки подходяща система за документация и счетоводно отчитане.

Бенефициентът е задължен да пази цялата документация по проекта за срок от три години след приключване на Оперативната програма в съответствие с чл. 89 (3) от Регламент на Съвета № 1083/ 2006 г.

След приключване на дейностите по проекта, бенефициентът е задължен да изготви и

представи на УО на ОПРР **окончателен доклад, попълнен по образец на Договарящия орган**, относно изпълнението и постигнатите резултати. В доклада се посочва постигането на резултатите и целите на съответния проект чрез предварително зададените индикатори, както и се отчита реалното изпълнение на заложените стойности на индикаторите. Докладът трябва да описва и основните проблеми, възникнали по време на изпълнението на съответния проект, как тези проблеми са били решени, както и какви са били причините те да не бъдат преодолені. В случай, че не са постигнати резултатите от проекта или предварително зададените стойности на индикаторите, трябва да бъде представено подробно обяснение за причините.

Бенефициентът трябва да води прецизни и редовни доклади и прозрачни сметки за изпълнението на проекта.

7.3.8. Публичност

Проектите трябва да предвиждат мерки за публичност и информираност за популяризиране на получената финансова подкрепа от Оперативна програма „Регионално развитие” чрез Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) в съответствие с правилата на ЕС за комуникация и визуализация, предвидени в чл. 8 от Регламент (ЕО) № 1828/2006 г. на Комисията и приложение 1 към него и с Насоките за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР (Приложение 3).

8. ПРОЦЕДУРА ПО ИЗГОТВЯНЕ И ОДОБРЯВАНЕ НА ИПГВР

Важно!!!

Конкретните бенефициенти по Компонент 1 трябва да работят по одобрените през м. юли 2010 г. Методически насоки за разработване и прилагане на ИПГВР (Приложение М).

Конкретните бенефициенти по Компонент 2 трябва да работят по одобрените през м. октомври 2012 г. Методически насоки за разработване и прилагане на ИПГВР за градовете от ниво 4, съгласно НКПР на Република България до 2025 г. (Приложение Н)

8.1. Оценка на зоните за въздействие (ПРИЛОЖИМО САМО ЗА КОНКРЕТНИТЕ БЕНЕФИЦИЕНТИ ПО КОМПОНЕНТ 1)

Оценка на зоните за въздействие се извършва от работна група, назначена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР или на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

8.1.1. Срок за представяне на определените зони за въздействие

Крайният срок за представяне в УО на ОПРР на определените зони за въздействие е **12 месеца след датата на подписване на договора за БФП.**

Важно!!!

Точните дати, които ще са крайни срокове за представяне на определените зони за въздействие за оценка в УО на ОПРР, ще бъдат посочени в договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ съобразно датата на сключването ѝм.

Срокът за оценка на определените зони за въздействие от Управляващия орган на ОПРР е един месец от датата на тяхното получаване.

8.1.2. Критерии за оценка на зоните за въздействие

Оценката на определените зони за въздействие се документира чрез попълването на оценителна таблица, включваща следните критерии:

№	Критерий	Да	Не
	Критерии за определяне на зони за въздействие от вида „ Зони с преобладаващ социален характер ”. Зоната за въздействие следва да отговаря на поне един от всяка от 3-те групи критерии посочени по-долу.:		
1.	Определени са не повече от три зони, съгласно т. 2.2 от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие.		
	I група критерии: Състояние на техническата инфраструктура и околната среда:		
2.	Липсващи или лошо състояние на съществуващи системи на техническата инфраструктура, улични, тротоарни и алейни настилки.		
3.	Липсващи или недостатъчно развити елементи на МОПТ (редовни маршрутни линии и свързаната с тях инфраструктура)		
4.	Неизградени, неблагоустроени, необзаведени или в лошо състояние елементи на градската жизнена среда (озеленени площи за широко обществено ползване, междублокови пространства, детски площадки, улично и алеино осветление)		
5.	Среда с нарушени екологични параметри.		
	II група критерии: Социално-икономически¹:		
1.	Високо ниво на бедност и изолация		
2.	Високо ниво на продължителна безработица		
3.	Незадоволителни демографски показатели (висока смъртност, пониска продължителност на живота, нарушена образователна структура, прекалено висок брой членове на едно домакинство и др.)		
4.	Ниско ниво на икономически дейности		
5.	Преобладаващата част от населението са етнически, малцинствени групи или имигранти, бегълци;		
6.	Нисък стандарт на образование, голям брой ученици, които напускат преждевременно училище		
7.	Ниска степен на енергийна ефективност на сградния фонд		
8.	Високо ниво на престъпност и нарушения на обществения ред		

¹ При прилагането на настоящите критерии оценките за „високо” и „ниско” се извършват спрямо средните показатели за съответната община

№	Критерий	Да	Не
	III група критерии Физически и икономически параметри на жилищния фонд:		
1.	Наличие на жилищен фонд, разположен в различни типове многофамилни жилищни сгради, строени по индустриален способ, с потребност от обновяване.		
2.	Други многофамилни жилищни сгради построени преди повече от 20 години.		
3.	Лошо състояние на сградния фонд		
4.	Ниски цени на недвижимата собственост.		
	2. Критерии за определяне на зони за въздействие от вида „Зони за икономическа активност“:		
1.	Зоната за въздействие следва да отговаря на поне три от критериите.		
2.	Концентрация на икономически дейности		
3.	Наличие на инвестиционен интерес		
4.	Наличие на свободни (неусвоени или изоставени) терени в границите на зоната.		
5.	Наличие на техническа инфраструктура, нуждаеща се от обновяване, рехабилитация или реконструкция.		
6.	Необходимост от изграждане/доизграждане на довеждаща техническа инфраструктура, осигуряване на достъп до зоната		
7.	Предвидени терени („на зелено“) в действащите устройствени планове за икономически/бизнес функции за развитие на производства и предприятия		
8.	Среда с нарушени екологични параметри		
	3. Критерии за определяне на зони за въздействие от вида „Зони на публични функции с висока обществена значимост“. Зоната за въздействие следва да отговаря на поне три от критериите:		
1.	Преобладаваща част от сградния фонд са сгради с административни и обществени функции		
2.	Липсващи или лошо състояние на съществуващи системи на техническата инфраструктура, улични, тротоарни и алейни настилки		
3.	Липсващи или недостатъчно развити елементи на МОПТ (редовни маршрутни линии и свързаната с тях инфраструктура)		
4.	Неизградени, неблагоустроени, необзаведени или в лошо състояние елементи на градската жизнена среда (озеленени площи за широко обществено ползване, зони за отдих, улично и алеино осветление)		
5.	Незадоволително състояние на сградния фонд с административни и обществени функции		
6.	Среда с нарушени екологични параметри		

8.1.3. Списък на представяните документи, обосноваващи избора на зона/и

- Целеви и проблемен анализ на настоящата ситуация в социално икономически и екологичен план, и по отношение на осигуреността на територията с действащи устройствени планове/схеми, съгласно т. 1.4.2.2 от Методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (юли 2010);
- Резюме на целевия и проблемен анализ (не повече от 5 страници);
- Визия за развитието на града до 2020 г.; Визията следва да представлява кратко описание на представата на общината за развитие на ключовите икономически и социални сектори в града, както и за неговото пространствено развитие към 2020 г., чиято реализация ще бъде подпомогната от Интегрирания план за градско възстановяване и развитие. Визията не следва да включва конкретни приоритети, цели и мерки, а да обоснове избора на зони за въздействие на база анализа на настоящата ситуация.
- Информация за проведените обществени обсъждания (кръгли маси, фокус групи, анкетни проучвания);
- Решение на Общинския съвет за определяне на зона/и за въздействие на ИПГВР;
- Решение на съответния Общински съвет, с което трябва да се декларира, че обхватът на зоните за въздействие в рамките на Интегрирания план за градско възстановяване и развитие, които са част от него, няма да бъдат променяни за период не по-малък от 10 години след приключване на дейностите по проекта.

8.2 Оценка на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие

Оценка на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие се извършва от работна група, назначена със заповед на Ръководителя на Управляващия орган на ОПРР или на Министъра на регионалното развитие и благоустройството.

8.2.1 Срок за представяне на проект на Интегриран план за градско възстановяване и развитие

За Конкретните бенефициенти по Компонент 1: Крайният срок за представяне в УО на ОПРР на проект на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие е **до 17 месеца след датата на подписване на договора за БФП**, но не по-късно от 2 месеца преди изтичане срока на договора за БФП.

За Конкретните бенефициенти по Компонент 2: Крайният срок за представяне в УО на ОПРР на проект на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие е **до 15 месеца след датата на подписване на договора за БФП**, но не по-късно от 2 месеца преди изтичане срока на договора за БФП.

Важно!!!

Точните дати, които ще са крайни срокове за представяне на ИПГВР за оценка в УО на ОПРР ще бъдат определени след одобряването на проектните предложения и ще бъдат посочени в договорите за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

Срокът за одобряване на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие от Управляващия орган на ОПРР е един месец от датата на тяхното получаване.

8.2.2 Критерии за оценка на Интегрираните планове за градско възстановяване и развитие

Оценката на ИПГВР се документира чрез попълването на оценителна таблица, включваща следните критерии:

№	Критерий	Да	Не
	Интегрираният план за градско възстановяване и развитие трябва да съответства на всички от изброените критерии		
1.	ИПГВР съответства на структурата и съдържанието, съгласно т. 1.4 от методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР (юни 2010 и октомври 2012 – Приложения М и Н)		
1.1.	Целевия и проблемен анализ на настоящата ситуация съответства на структурата и съдържанието, съгласно 1.4.2 от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (юни 2010 и октомври 2012 – Приложения М и Н)		
1.2.	Стратегията и целите на плана съответстват на структурата и съдържанието съгласно т. 1.4.3. от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (юни 2010 и октомври 2012 – Приложения М и Н)		
1.3.	ИПГВР разписва механизми за управление на реализацията/прилагането на плана, съгласно т. 1.4.4 от методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР (юли 2010 – Приложение М) или т. 1.4.5 от методическите насоки за разработване и прилагане на ИПГВР за градовете от ниво 4 (октомври 2012 – Приложение Н)		
1.4.	ИПГВР съдържа всички приложения, съгласно т. 1.4.5 от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (юли 2010 – Приложение М) или т. 1.4.6 от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за градовете от ниво 4 (октомври 2012 – Приложение Н)		
1.5.	ИПГВР включва списък с проектни предложения, критерии и обосновка за тяхното групиране в интегрирани пакети от проекти;		
2.	ИПГВР е съобразен с принципите на устойчивото развитие на градът и на района от ниво 2 и допринася за прилагането на тези принципи в обхвата на конкретните територии.		
3.	ИПГВР спазва принципа за пространствено развитие, съчетаващ социално-икономическото и инфраструктурното развитие на градът и урбанизираните му зони с актуалното устройствено планиране на същите.		
4.	ИПГВР осигурява приемственост и доразвитие в посока реализация на другите стратегически и планови документи на регионалното развитие и на териториалното устройство.		
5.	ИПГВР е реалистичен, съобразно финансовия и административен капацитети на съответната община.		

№	Критерий	Да	Не
6.	ИПГВР постига максимална концентрация на ресурсите и синергичен ефект.		
7.	ИПГВР е разработен с най-широко гражданско участие, което обхваща както населението в неговата цялост по въпросите от общоградско значение, така и на специфични групи, носители на групови интереси по териториален, етнически, възрастов или друг признак, а също така и представителните структури на бизнеса.		
8.	ИПГВР осигурява обвързаност и ефект върху хоризонталните въпроси - устойчиво развитие, равни възможности и недискриминация, опазване и въздействие на околната среда, иновации и правене на политики.		
9.	ИПГВР е разработен и прилаган в условията на прозрачност и партньорство между местните и регионалните власти, неправителствения сектор, частните инвеститори, както и във взаимодействие с Управляващия орган на ОПРР.		
10.	ИПГВР е съобразен и, при възможност, допринася за развитието на регионалните връзки на града – в обхвата на агломерационния ареал и в по-широк териториален обхват, като осигурява условия за партньорство между отделни общини по дейности, които са от общ интерес.		
11.	ИПГВР е съпроводен от преценка за необходимостта от екологична оценка (ЕО) и оценка за съвместимост (ОС), съгласно ЗООС, ЗБР и подзаконовите нормативни актове.		
12.	При изработването на ИПГВР са спазени процедурите за неговото одобряване, съгласно т. 2.4 от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (Приложения М и Н)		
13.	ИПГВР съдържа реалистични и измерими индикатори, съгласно т. 3.2 от методическите насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (Приложения М и Н)		

8.2.3 Списък на представяните документи в УО на ОПРР за оценка на ИПГВР:

- Проект на интегриран план за градско възстановяване и развитие;
- Представяне на Решение по чл. 14 или съответно становище по чл.26 от Наредбата за извършване на екологична оценка на планове и програми.
- Представяне на Решение по чл. 18 или съответно решение по чл. 20 и чл. 28 от Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони.

9. СПИСЪК НА ПРИЛОЖЕНИЯТА

Документи за ПОПЪЛВАНЕ	ПРИЛОЖЕНИЕ А: Формуляр за кандидатстване и Контролен лист за оценка на проектното предложение
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б: Бюджет на проекта (Таблица 1: Общи допустими разходи, Таблица 2: Източници на финансиране, Таблица 3: Опис на дейностите за публичност на проекта)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Б1: Техническа спецификация за възлагане на услуга за изработване на ИПГВР
	ПРИЛОЖЕНИЕ В1: Декларация, че проектът не е финансиран от национални програми с публично финансиране, европейски програми или други донорски програми
	ПРИЛОЖЕНИЕ В2: Декларация, че проектът не е финансиран от национални програми с публично финансиране, европейски програми или други донорски програми (представя се при подписване на договора за безвъзмездна финансова помощ)
	ПРИЛОЖЕНИЕ Г: Формуляр на автобиография на ръководителя на проекта
Документи за ИНФОРМАЦИЯ	ПРИЛОЖЕНИЕ Е1: Проект на стандартен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ; ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-II: Образец на Искане за плащане; ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-III: Формуляр на финансова идентификация; ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-IV: Образец на Междинен/Окончателен доклад (технически); ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-V: Образец на Междинен и Окончателен финансов отчет; ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-VI: Образец на запис на заповед; ПРИЛОЖЕНИЕ Е1-VII: Образец на банкова гаранция ПРИЛОЖЕНИЕ Е1- VIII: Образец на доклад за фактически констатации; ПРИЛОЖЕНИЕ Е2: Общи условия към финансираните договори за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОПРР.
	ПРИЛОЖЕНИЕ Ж: Декларация за нередности
	ПРИЛОЖЕНИЕ XVII: Указания за съхранение на документите по Оперативна програма “Регионално развитие” 2007-2013 г.
	ПРИЛОЖЕНИЕ З: Насоки за осъществяване на мерките по информация и публичност от бенефициентите по ОПРР.

ПРИЛОЖЕНИЕ И:

Указания на Министерство на финансите № 91-00-502/27.08.2007 г. за третиране на ДДС като допустим разход при изпълнение на проекти по Оперативните програми, съфинансирани от Структурните фондове и Кохезионния фонд на ЕС

Указания на Министерство на финансите ДНФ № 04/26.07.2010 г. относно условията и реда за изплащане на безвъзмездна финансова помощ със средства на Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз и кореспондиращото национално съфинансиране

Указания на Министерство на финансите ДНФ № 05/21.10.2010 г. относно сертифициране на разходите по Оперативни програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз

Указания на Министерство на финансите ДНФ № 07/22.12.2010 г. относно отписване и възстановяване на недължимо платени и надплатени суми, както и на неправомерно получени или неправомерно усвоени средства по проекти, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на Европейския съюз

Указания на Министерство на финансите ДДС № 07/04.04.2008 г. относно редът и начинът за предоставяне на общини на средствата на Националния фонд от структурните фондове на Европейския съюз и от Кохезионния фонд, на средствата на Разплащателната агенция към Държавен фонд „Земеделие“ и тяхното отчитане

Постановление № 330/5.12.2011 г. за допълнение на Постановление № 62 на Министерския съвет от 2007 г. за приемане на национални правила за допустимост на разходите по оперативните програми, съфинансирани от СФ и КФ на ЕС;

ПРИЛОЖЕНИЕ И-1: Декларация за съгласие за предоставяне на информация във връзка с ДДС от компетентните органи по приходите

ПРИЛОЖЕНИЕ И-2: Информация за размера на невъзстановимия данък върху добавена стойност, който се включва като допустим разход по проекта

ПРИЛОЖЕНИЕ Й: Методически указания за определяне на размера на финансови корекции за нарушения при изпълнението на проекти, съфинансирани по Оперативна програма „Регионално развитие“ 2007 -2013

ПРИЛОЖЕНИЕ К: Ръководство на потребителя за работа с Модула за електронни услуги на Информационната система за управление и наблюдение на Структурните инструменти на Европейския съюз в България.

ПРИЛОЖЕНИЕ Л: Общи насоки за избягване на конфликт на интереси по смисъла на чл.52 от Регламент (ЕО) 1605/ 2002 и за спазване принципа на безпристрастност и независимост при управление на оперативните програми, съфинансирани от Структурните и Кохезионния фондове на ЕС

ПРИЛОЖЕНИЕ М: Утвърдени от Министъра на регионалното развитие и благоустройството Методически насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие (юли 2010)

	ПРИЛОЖЕНИЕ Н: Утвърдени от Министъра на регионалното развитие и благоустройството Методически насоки за разработване и прилагане на интегрирани планове за градско възстановяване и развитие за градовете от ниво 4, съгласно НКПР на Република България до 2025 г. (октомври 2012)
--	--